

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bikabérfőház).
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
XXI. évf. 8. sz. 1944. január 12 szerda

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Gróf Cianot és négy halálra ítélt társát tegnap Veronában golyóval kivégezték

Keleten tovább tartanak a súlyos harcok, megélenkült az olasz front is — A szovjet állásfoglalása a lengyel határkérdésben — Hírek Törökország magatartásáról — A svéd király trónbeszédében a kibékülés érdekében való közrehatásról beszélt

Roosevelt a kongresszushoz rádióüzenetet intézett, melyben a háború és béke kérdéseit fejtegette

Szünet nélkül tombol a téli nagy esete a keleti fronton. Berlini tájékoztatás szerint a nagy küzdelem, amely az előző két évvel ellentétben kevésbé hideg időjárás mellett folyik, új szakaszához érkezett azzal, hogy a nagy Dnyeper-kanyarlatban újabb oldaltámadásokat kezdett a szovjet. Dnyepropetrovszktól délnyugatra a bolsevisták erős tüzéségi előkészítés után több hadosztállal át-törési kísérletet tettek, itt is a már néhány nappal ezelőtt megfigyelt módszert alkalmazták, hogy a támadási terület oldalra való kiterjesztésével tehermentesítsék fő támadási irányukat. A bolsevista támadó kötelek főnyomása most a nagy Dnyeper-ív délkeleti szakaszán van, míg a Kirovgráddal szomszédos szakaszon csökken a támadás ereje. A német csapatok itt is több sikeres ellenlékést hajtottak végre. Progresscezől délre a bolsevisták új erővel megkísérelték a dél felé való előretörést. A támadókat itt is ellenlékésekkel visszautasították és feltartózták. Zsitomirtól és Novograd-Volinszktól északnyugatra fekvő vidéken a bolsevisták további csapatokat irányítottak előre, hogy a Pripjet-mocsarak irányában működő fel-derítőket megerősítsék. Ezen az úttalan és allg lakott területen sárni környéken élénkebb csatározásokra került sor a német biztosító erőkkel. A keleti arcvonal egyéb szakaszáról azt jelentik, hogy a bolsevisták hosszabb harci szünet után a kercsi félszigeten újabb áttörési és partraszállási műveleteket kezdtek nagyobb erő-ekkel.

Az olasz harctér

Váratlanul megélenkült. Római jelentés szerint német részről ennek nagy jelentőséget tulajdonítanak. Úgy látszik meg vannak győződve arról, hogy az amerikai csapatok támadásait, illetve áttörési kísérleteiket újból megindítják, hogy rövidesen az egész olaszországi arcvonalon igen komoly harcokra kerüljön sor. Római diplomáciai körök szerint viszont az olaszországi arcvonalon addig nem várható döntő eredmény, amíg a szövetségesek Dél-Franciaországban meg nem teremtik a második arcvonalat.

Törökországot

az események mind közelebről érdeklők. A svájci sajtó állandó

témája Törökország magatartása. A baseli „Nationalzeitung” ankarai levelezője a keleti arcvonal eseményeivel foglalkozva megállapítja, hogy Törökország továbbra is ragaszkodik érdekeit szemlélő szerepéhez. Míg a külföld állandóan tárgyalja a török magatartás megváltoztatásának lehetőségét, a legutóbbi események inkább megszilárdították Törökország előléti szándékát, úgyhogy továbbra is távol marad a háborútól.

Törökország hadhalépésére a következő feltételek teljesítése után kerülhetne sor: 1. Török és szovjet közös arcvonal létesítése. 2. A szövetségesek által megígért hadianyag leszállítása. 3. Az egei-tengeri út megnyitása a szövetséges csapatok és hadianyagszállítványok számára.

A katonai feltételek teljesítésénél még fontosabbnak látszik a politikai feltételek teljesítése, amelyeket Sadak képviselő az „Aksam”-ban a következőképpen fogalmazott meg:

„Mielőtt nemzetünk az emberiség és a civilizáció nevében bele-vel magát a háborúba, arra a meggyőződésre kell jutni, hogy a népek, amelyek a holnapi világot készítik elő, nem válnak-e valamilyen hatalmak, vagy érdekek játékszerévé és hogy valóban nem férékednek semmi másra, mint hogy megteremtsék valamennyi szabad és egyenlő jogú népi igazságszolgálatát. Ma nem tudunk erre a meggyőződésre jutni, mert egyelőre a népeknek a háború utáni idő még rosszabbnak tűnik fel, mint maga a háború.”

Papen

ankarai német nagykövet az a személység, akiről igen sokat ír a nemzetközi sajtó. Legutóbb is mindenféle híreszteléseket terjesztettek felőle.

Mint Berlinből jelentik, Papen nagykövet különböző politikai ténykedéseivel kapcsolatban terjesztett híresztelések valódisága iránt feltett kérdésre a Wilhelmstrassen kijelentették, hogy ezek a külföldi lapokban megjelent hírek a mesék birodalmába tartoznak. Az ellenséges propaganda időről időre közöl ilyen híreszteléseket von Papen békebeszédéről és hasonló más ténykedéseiről, amely híresztelések majdnem egészen szabályos időközökben látnak napvilágot. Úgy látszik, ké-

nyelmesnek tartják, hogy ilyen feltevéseket mindig ugyanannak a személynek a számlájára írják. Természetes, hogy ezekről az eljárásokról szó sem lehet.

A lengyel kérdéstről

eddig széleskörű sajtóvita folyt heteken át, de csak nem lehetett tisztán látni a szovjet szándékait. Pedig a lengyel probléma mind inkább égetőbbé vált, különösen mióta a háború egyes helyeken túlcsapott a régi lengyel határokon.

Most hivatalos szovjet nyilatkozat történt, mely felfedte az orosz szándékokat.

Mint az MTI Stockholmén át az angol hírszolgálat különjelentése közli, a moszkvai rádió hivatalos szovjet nyilatkozatok közül a londoni lengyel kormánynak a szovjet-lengyel határra vonatkozó „határozati” nyilatkozatával kapcsolatban. A szovjet nyilatkozat így hangzik:

„A londoni emigráns lengyel kormánynak a szovjet-lengyel kapcsolatokról kérdésre vonatkozó nyilatkozatát január 5-én hozták nyilvánosságra Londonban. Ez a nyilatkozat néhány téves állítást tartalmaz. Így téves a nyilatkozatnak a szovjet-lengyel határvonalal kapcsolatos állítása. A szovjet alkotmány a szovjet-lengyel határvonalat Nyugat-Ukrajna és Nyugat-Fehér-Oroszország lakosságának hozzájárulásával állapította meg, ami az 1939-ben megtartott demokratikus népszavazás újan jutott kifejezése.

Nyugat-Ukrajna lakosságának túlnyomó többsége ukrán, míg Fehér-Oroszország területét túlnyomó többségben fehéroroszlakják. Ilyen módon jóvátehető az 1921. évi rigai egyezményben a nyugatukrajnai ukrán lakosságra vonatkozó és a Szovjet-Unióra rákényszerített igazságtalanságot.

A szovjet kormány ismételtén kijelenti, hogy igyekszik baráti kapcsolatokat teremteni a Szovjet-Unió és Lengyelország között a tartós jószomszédi viszony és kölcsönös tisztelet alapján és amennyiben a lengyel nép óhajtja, a németek, mint a Szovjet-Unió legfontosabb ellensége ellen irányuló kölcsönös segélynyújtási szövetség alapján. Lengyelországnak a szovjet-csehszlovák baráti, kölcsönös segélynyújtási és a háború utáni együttműködésre vonatkozó szerződéshez való csatlakozása

elősegítené a feladat megvalósítását.

A szovjet kormány nem tekinti megváltozhatatlannak az 1939-es határokat. Ezeket a határokat meg lehet változtatni Lengyelország javára abból a célból, hogy a túlnyomórészt lengyel lakosságú területeket bekebelezhessék. Ebben az esetben a lengyel-szovjet határ a szövetséges hatalmak legfelsőbb tanácsa által 1919-ben elfogadott Curzon-vonalat követhetné.

Ez a határvonal Nyugat-Ukrajnának és Fehér-Oroszországnak a Szovjet-Unióba való bekebelezését célozza. Lengyelország nyugati határait azoknak a lengyel területeknek a visszacsatolásával kell megvonnai, amelyeket Németország elragadott és amely területek nélkül lehetetlen az egész lengyel népet saját országában egybefogni. Ezáltal Lengyelország kijáratát nyerne a Balti-tengerrre.

A lengyel néptől elkülönült lengyel emigráns kormány képtelen baráti kapcsolatokat teremteni a Szovjet-Unióval. Hasonlóképpen nem képes megszervezni Lengyelország belsejében a németek elleni aktív küzdelmet. Végül téves politikájánál fogva gyakran kacérkodott a németekkel. Lengyelország és a Szovjet-Unió érdekei a közös ellenségéggel vívott küzdelemben egyesült lengyel és szovjet nép közötti szilárd baráti kapcsolatok létesítésén nyugszanak. A szövetséges nemzetek közös ügye ezt kívánja meg.”

Igy szól a hivatalos szovjet nyilatkozat. Amint ebből nyilvánvaló, az oroszok tehát nem ragaszkodnak

Német hadjelentés

A német vederő főparancsnok-sága közli:

A Kercsől északkeletre levő ellenséges hídfőtől hétfőn megkezdődött a várt szovjet támadás. A harcok még tartanak. Légi erőnk beavatkozott a harcokba és megsemmisített két ellenséges csapatszallítót. A hadtengerészet parti utcai a Laman félszigeten tűz alá vette bolsevista csapat-szállásokat, úgyhogy azok lángba borultak.

Dnyepropetrovszktól délnyugatra az ellenség tüzéség és csatárepülők támogatásával több hadosztállal keskeny arcvonalon támadást kezdett. A támadásokat kemény harcokban ellen-rohammal felfogtuk. E harcok során 55 ellenséges páncélos le-lőtünk.

Kirovgradtól északnyugatra

többé a Ribbentrop-pal megállapított nyugati orosz határvonalhoz, hanem tárgyalási alapul ajánlják az úgynevezett Curzon-vonalat, amelyet még Lloyd George húzott meg a térképen Spaaban, az első világháború után. Ez a „vonal” Grodnótól Bialystokon, Brest-Litovszkon, Przemyslen keresztül tart délnek és Drohobycznál éri el a Kárpátokat. Lord Curzonnak neve csak úgy „került” az egész ügyhöz, hogy annak idején a lord közvetített a lengyelek és Lloyd George között. Hogy azonban az első világháború után nagybatá-lonmá válj Lengyelország keleti határa a Curzon-vonaltól jó néhány száz kilométerrel keletebbre húzódtott el és nagy területeket kehelezett be Volhyniából és lengyel volt egész Galicia is, azt Pilsudski úgy érte el, hogy a lengyel főváros előtt megverte a vörös hadsereget, mire Rigában az akkori szovjet kormány kénytelen volt — amire most célzást is tesz — Nyugat-Ukrajna és Nyugat-Fehér-Oroszország nagy térségei-ről lemondani.

Feltűnő az az éles hang, melyet a szovjet használt a londoni lengyel emigráns kormánnyal szemben. Ez alighanem újabb bonyodal-makra ad okot.

Erre mutat az is, hogy az orosz lapok rámutatnak arra, hogy a szovjetnek ez a nyilatkozat az utolsó szava ebben az ügyben. Ha a londoni lengyelek nem találnak megoldást — mondja a szovjet sajtó — akkor majd „a Berling tábornok parancsnoksága alatt álló lengyel csapatok teremtenek rendet Lengyelországban”.

csapataink szétverték az isme-tellen tálnado bolsevistákat és ellentámadás során visszafog-laltak több elvesztett helységet.

Propoisktól délkeletre az ellen-séges támadások elhárítása so-rán elkeseredett harcokban meg-semmisült két szovjet hadosz-tály. A városból délnyugatra csa-pataink visszavetették az ott elő-renyomult ellenséges harci cso-portokat, bár azok makacs ellen-állást fejtettek ki. Ezekben a harcokban csupán egy gyalogos hadosztály körletében 31 szovjet páncélos és 19 löveg semmisült meg.

TÖKÉS FOTO

A Berdicsertől nyugatra lévő térségben a szovjet gyengébb támadásai eredménytelenek maradtak.

Sármezt hétfőn is folytatók a harcok.

Recsától nyugatra kötelekünk a helyi betörések elrejtése után súlyos harcokban megtartották állásaikat a széles arcvonalon főlegben lévő erőkkel támadó ellenséggel szemben.

Vitebszk térségében kudarcba fulladtak a bolsevisták újabb át-törési kísérletei. Az ellenség kézenléti állásait összpontosított tüzéségi tűzzel szétverték.

A Kirovgrad körüli harcokban különösen kitűntette magát a brandenburgi 3. páncélos hadosztály Bayerlein őrnagy vezetésével.

Délolaszországban hétfőn is elkeseredett harcok folytak. Venafrotól nyugatra lévő szakaszon az ellenség valamennyi támadása megakadt, részben kö-

zélharcban vertük szét az ellen-séges támadásokat. Cervaronai elrejteltünk egy helyi betörést. A középső és keleti arcvonal szakaszon nem történt lényeges harci esemény.

Német torpedóvetőrepülőgépek január 10-én az esti órákban az algéri parton megtámadtak egy ellenséges hajókisérletet. Öt hajót, összesen 32.000 tonna tartalommal teletalált ért. Megfigyelték egy 38.000 tonnás szállítóhajónak elsüllyedését, további hajók megsemmisítése valószínű. Január 10-én a déli órákban és január 11-ére virradó éjjel brit-északamerikai bombázók terror-támadásokat hajtottak végre Szófia város ellen. A német és bolgár légvédelmi erők az eddig beérkezett jelentések szerint le-lőttek 13 ellenséges gépet, köztük több négymotoros bombázót. Kilen-c további ellenséges gép meg-semmisítése valószínű. Az el-múlt éjjel egyes brit zavarógépek átrepültek a birodalom nyugati és északi része felett. (MTI)

A propagandavezetők gyűlése Berlinben

Berlin, jan. 11. (NTI) A nemzeti szocialista mozgalom propaganda vezetői a birodalom minden körzetéből hétfőn gyűlé-re jöttek össze Berlinben.

Speer birodalmi miniszter változta a német hadfelszerelés állását.

Dönitz vezértengernagy a tengeri háború helyzetét és a tengeralattjáró háború jövő lehetőségeit tárta fel.

Milch vezértábornagy a légi-háborúról beszélt és kiemelte a német légihaderő egyre növekvő alharít erejét.

Jaschke gyalogsági tábornok a hadsereg feladatairól szólt, részletesen ismertette a katonai

helyzetet és bizalommal nyilatkozott az arcvonal eseményeinek alakulásáról.

A gyűlés utolsó felszólalója Göbbels birodalmi miniszter, a propagandaügy vezetője volt. Képet festett a helyzetéről, amelyben politikai és katonai szempontból a birodalom most a döntő háborús esztendő kezdetén van.

A miniszter beszéde a gyűlés résztvevőinek megadta a teljes szellemi felkészültséget további munkájukra. A gyűlés képviselői egyhangúlag hitet tettek büsz-ségi, harcászati és győzelmi akaratuk mellett. (MTI)

Roosevelt üzenete a kongresszushoz

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök a kongresszushoz intézett üzenetében kérte a nemzetvédelmi szolgálatról szóló törvény elfogadását. Ezt a kíván-ságát felvetette a kongresszus munkaprogramjába.

Az elnök utalt arra, hogy szükség van minden amerikai energiának és erőforrásnak a háború megnyerése érdekében történő összpontosítására és azért is, hogy a belföldi közgazdasági élet állandóságát fenntartsák.

Roosevelt elnök kiemelte a továbbiakban, hogy a nemzet munkaszolgálati törvény eljéjét foglalni a sztrájkoknak s megfelelő kivételek figyelembevételével a háború termelés számára rendelkezésre fog bocsátani minden építést felölt embert az Egyesült Államokban.

Az idősebb munkaterv magában foglalja a reális alapokra helyezett adóztatási programot, annak a törvényhozási munkának a folytatását, amely lehetővé teszi a háborús szerződések újból való letárgyalását, amivel a túlzott nyereségek szerzését akarják megakadályozni, az élelmiszerek áráról intézkedő törvény megalkotását, a mezőgazdasági munkások minimális bérérről s a fogyasztás legfelsőbb határáról szóló intézkedéseket.

Roosevelt ezeken kívül kérte, hogy minél előbb kiassák törvénybe az 1942 októberi gazdasági stabilizációs törvényt, amely az év június 30-án hatályát veszti. Ezt a munkaprogramot öt pontban foglalta össze. Ezt az ötpon-tos program mondotta a továbbiakban az üzenet, igazságos és méltányos, összefüggő egészet alkot. — Ámbár azt hiszem — úgymond — hogy Amerika és szövetségeseink meg tudjuk nyerni a háborút ilyen rendszabály nélkül is. Bizonyos vagyok abban hogy minden amerikai munkatör-nök és főként totális mozgósítá-sa kell ahhoz, hogy biztosítsa a gyors győzelmet és csökkentse a szenvedéseket, a bánat, véráldozatokat adóját.

Roosevelt elnök ezután elmon-dotta, hogy amíg a moszkvai, kairói és teheráni értekezleten az Egyesült Államok igen nagyszabású és különleges tervek megvalósítására vállalt kötelezett-séget „nem voltak titkos szerző-dések, vagy politikai és pénzügyi kötelezettségek”. Az Egyesült Államok egyetért abban az elhatározásban, hogy ezt a háborút ne kövesse szerencsétlenség és ne

ismételjék meg az osztriga elszigeteltségének régi tévedését. Ne ismételjék meg a vad húszas évek túlzásait, amikor ez a nemzet örömmujongásban tört ki és ezután tragikus letöréssel végződött.

A jövővel kapcsolatban Roosevelt azt mondta, a jövő legfőbb célja, melyet minden egyes nemzet számára egyetemesen megvitatunk, egy szóban foglalható össze: Ez a biztonság. Ez pedig nemcsak a fizikai biztonságot jelenti, amely biztosítja a támadásoktól és támadóktól való mentességet, jelenti a gazdasági biztonságot is, valamint a társadalmi biztosságot és erkölcsi biztonságot a nemzetek családjában.

Roosevelt ezután megbélyegezte a túlzó bizakodást és ezt az egyesült nemzetek leghalálósabb ellenségei közé sorozta. Hangoz-tatta, hogy minden nemzetnek, kicsinynek és nagyoknak az érdekei megkivánják, hogy minden szabadságszerető nemzet bekapcsolódjék az igazságos s tartós béke rendszerébe.

Alapvetően lényeges a béke szempontjából, hogy minél több életszínvonal legyen minden egyes férfinak és nőnek s minden országban a felelőtlen való mentességnek örökre össze kell kapcsolódnia a nélkülözésektől való mentességgel.

Roosevelt ezután kipellengerezte az amerikai otthonok arcvonalán mutatkozó egyetnemértést, majd vázolta a „Jogok második törvényére vonatkozó” tervet, amely mindenki számára békét s biztonságot biztosít.

Ezek a tervek a következő pont-pontokat foglalják magukban:

- 1. Hasznos és jutalmat hozó munkához való jogot.
- 2. Jogot arra, hogy annyit lehessen keresni, amennyi az élelmezésre, ruházódásra és fel-üldülésre elég.
- 3. Minden földtulajdonosnak joga van arra, hogy annyit kapjon terményéért, amiből tisztességesen megéljen.
- 4. Minden üzletembernek joga van arra, hogy mentes legyen a monopoliások tisztességtelen ver-senyétől, minden családnak joga van reális családi otthonra.

Roosevelt a továbbiakban kijelentette, hogy a nemzet az elmúlt két esztendőben tevékeny társ-ként vesz részt a világ legna-gyobb háborújában. Azok az ál-dozatok, amelyeket a szövetségeseink hoztak, valamennyiünkre azt a szent kötelezettséget hártják,

hogy tegyünk meg mindent annak érdekében, hogy a háborúból mi és gyermekeink valami jobbat kapjunk a pusztító túlélésnél. Valamennyien egységesek vagyunk abban az elhatározásban, hogy ezt a háborút nem szabad követnie olyan ideiglenes állapotnak, amely újabb katasztrófára vezet.

Amikor Cordell Hull októberben Moszkvába ment és amikor én novemberben Kairóba és Teheránba utaztam, tisztában voltunk azzal — folytatta —, hogy egységesek vagyunk szövetségeseinkkel abban a közös elhatározásunkban, hogy küzdeni fogunk és megnyerjük ezt a háborút. — Azonban itt volt sok életfontosságú kérdés, amely a jövőnk békevel kapcsolatos. Ezeket a kérdéseket a teljes őszinteség és őszszhang légkörében vitattuk meg és most néhány szót szeretnék intézni néhány gyanakvó lélekhez, akik attól tartanak, hogy Hull vagy én kötelezettségeket vállaltunk a jövőre, olyan kötelezettségeket, amelyek a nemzet titkos szerződésekre kötelezhet-nék.

— Természetesen vállaltunk bizonyos kötelezettségeket, így bizonyos, hogy kötelezettségeket vállaltunk azokban az igen széleskörű és különleges katonai tervekben, amelyek valamennyi szövetséges erő felhasználását igénylik, hogy a lehető legrövidebb

időn belül leverhessük ellenségeinket. Titkos szerződésekről, politikai vagy pénzügyi kötelezettségvállalásokról azonban nem volt szó. Valamennyi szövetséges keserű tapasztalatokból tanulta meg azt, valódi fejlődés nem lehetséges, ha céljuktól egyre újabb háború, vagy háborús fenyegetések térítik el őket Kína és Oroszország őszintén egységesek Nagybritanniával és Amerikával a következő lényeges tény felismerésében: Minden nemzetnek, kicsinynek és nagyoknak egyaránt legfőbb érdeke, hogy valamennyi szabadságszerető nemzet kiadós és tartós békerendszerben egyesüljön.

Az elnök ezután kifejtette, hogy milyen nagy jelentősége van a háborús erőfeszítésben a kitartásnak. Ezzel kapcsolatban utalt az 1914—18-as világháború befejezésére. Az Egyesült Államok akkori elnöke még 1918 nyarán is kérte különféle korosztályok mozgósítását és kívánságának eleget is tettek mindössze három hónapra rá Németország megadta magát. Ez a módja egy háború végig küzdésének és megnyerésének, nem pedig az, hogy valaki félszemmél a külföldi harcterekre tekintsen, fél szemével pedig magát, vagy az otthoni politika érdekeit szemlélje. (MTI)

A svéd király trónbeszéde

Svédország kész közreműködni a kibékülés és enyhülés érdekében

Stockholm, jan. 11. Az országgyűlés új ülészakat kedden délelőlt a svéd király a szokásos ünnepélyes keretek között nyilatkozott meg.

A trónbeszédben V. Gusztáv király utalt arra a pusztulásra, amely világszerte bekövetkezett. Svédország szomszédainak a népet is súlyos megpróbáltatások érték. Bár a háború éveit a svéd népre nézve igen sok megpróbáltatással és áldozattal jártak,

mégis sikerült távollattani magát a háborútól Svédország viszonyára a külallamokhoz jó és fennálló a lehetőség, hogy a béke továbbra is megőrhessék. A béke, amely Svédországot élteti, arra kötelezi az országot, hogy minden tőle telhető eszközzel segítsen az enyhülés nyújtásában és közrehozza a kibékülés és emberiség érdekében. Ez a kívánság az egész svéd népet áthatja. (MTI)

A veronai halálra ítélték kivégzése

De Bonot, gróf Cianot, Gotthardit, Marionellit és Pareschit golyóval kivégezték

Verona, január 11. (Német Távirati Iroda.) A külön törvényszéknek a fasiszta nagytanács tagjai felett hozott halális ítélete alapján kedden röviddel 9 óra után De Bonot, Cianot, Gotthardit, Marionellit és Pareschit golyóval kivégezték. (MTI.)

Verona, január 11. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: A veronai rendkívüli törvényszék, amely a Cas ell Cecchio nevű palotában ülészik, hétfőn hozta meg ítéletét a fasiszta nagytanács volt tagjai ellen, akik július 24-én aláírták Grandi napirendi javaslatát és ezzel a július 25-iki államcsíny megindították.

A törvényszék a tizenkilenc

vádolt közül tizennyolcat halálra ítélt.

Az elítéltek közül ötven személyesen jelentek meg a törvényszék előtt: Galeazzo Ciano gróf, Mussolini veje, De Bono tábornagy, továbbá Marinelli, Pareschi és Gotthardi tanácsstagok. A többi vádlottakat távollétükben ítélték halálra. A tizenkilenc vádlott közül egyedül Olanetti, a testületi miniszterium volt államtitkára nem kapott halálbüntetést. Ő harminc-évi fegyházra ítélték.

Úgy hírlík, hogy Ciano gróf védekező irato szerkesztett, amelyet nem annyira a bíróság, mint inkább az utókor számára szánt.

Részletek a veronai tárgyalásról

Verona, jan. 1. (NTI) Mint a Stefani Irodának a veronai törvényszék tárgyalásáról szóló közleményből kitűnik, a vád tárgya ez volt: hazaárulás, az ellenség támogatása, a fasiszta eszme el-árulása az ország ellenálló erejének csökkentésére és a hadműveletek gyengítésére.

A tárgyalás középpontjában Cavallero tábornagy emlékiratának felolvasása állt, amelyben a maga tetteit és a július 25-i államcsíny elözményeit ismertette.

Cavallero tábornagy, aki szeptember közepén öngyilkos lett, feljegyzésben leírja, hogy 1942 november hónapja óta vette szemügyre a Duce utódlásának lehetőségét avéghől, hogy erre az esetre a királynak új kormány meghívását megkönnyítsék, több ülést tartottak, amelyeken Badoglioiban ismerték fel az utódra legalkalmasabb személyiséget. — Terveiről beszélt a trónörökös parancsotírtójával is, aki biztosította, hogy eszméi magas hely elé kerüljenk.

A külön bíróság ügyésze vád-beszédeben elsősorban a Savoyai-ház hagyományos politikáját is-mertette, amely abból áll, hogy összhangban vaanak a forradalmi mozgalmakkal, amik ez nem jár felesleges kockázatokkal. Abban, hogy a napirend aláról bü-nösök kétség nem lehet. A 19

vádolt az ellenségnek előnyös lehetőségeket nyújtott a hadműveletekre. Az ügyész ezért a halálbüntetést javasolta.

A vádlottak tagadták bűnösségüket, így Ciano kijelentette, hogy a legátavolaból sem gondolt arra, mintha Grandi napirendje olyasmire vezethetne, ami nem volna lényeges előfeltétele szélesebb nemzeti tömbnek legszorosabb kapcsolatban a fasiszmussal.

Ezzel szemben a tanuvalomások megerősítették, hogy a vádlottak, mint miniszterek és méltóságok, tekintettel képzettségük színvonalára is, teljesen kellett, hogy ismerjék eszekekedteik elkerülhetetlen következményeit. A vádlottakat hét ügyvéd védte. A védőbeszédet után a külön bíróság négy órahosszat tanácsko-zott, majd kihirdette az ítéletet.

Mussolini egészségi állapota

Zürich, január 11. (MTI.) A „Basler Nachrichten” chiassói tudósítója szerint azokat a híreket, amelyek szerint maga Mussolini is terhelő tanúként jelentkezett, illetékes helyen megcáfolták. A Duce egészségi állapota nem engedi meg, hogy a Garda-tó partján levő villáját elhagyja, ahol három orvos állandó felügyelete alatt él.

Mint hivatalos olasz nyelről közlik, Mussolini egészségi állapotának romlásáról a világsajtóban terjesztett hírek nem felelnek meg a valóságnak.

Légítámadás Szófia ellen

Szófia, jan. 11. A szófia rádió állomás hétfőn este a következőket jelentette be: Az angol-szlovák ma ismét légítámadást intéztek a bolgár főváros ellen. A bombák lakónegyedeket, templomokat, középületeket és műemlékeket pusztítottak el. A lakoságnak is elég nagy veszteséget van. (MTI)

Algír, jan. 11. Hétfőn a 15. amerikai repülőhadtest néhány bombázókötélke Szófia felett repült el és bombákat dobott a bolgár fővárosra. A támadás főképpen a pályaudvar, ipari üzemek, valamint a villamos- és gázművek ellen irányult. Két hónap alatt ez volt az ötödik amerikai légítámadás Szófia ellen.

Mennyi hajóteret veszítettek a szövetségesek

London, január 11. (Bud. Tud.) Roosevelt elnök és Churchill elnök nyilatkozata szerint a szövetségesek 1943 decemberében 40 százalékkal kevesebb hajóteret veszítettek, mint 1942 decemberében. Ezzel szemben a szövetséges hajógyárak által leszállított hajók tonnatartalma az 1942 decemberi tonnatartalomnak éppen kétszeresét tette.

Rövid táviratok

Berlin, január 11. (Interinf.) Január 10-ére virradóra ellenséges bombólászásokról tüzeltek az adriai parton lévő olasz városokra. A parti ütegek viszonozták a tüzelet és több jó találatot figyeltek meg. (MTI.)

Liszaon, január 8. Mint a brit hírszolgálati iroda a szövetségesek északafrikai főhadiszállásának hivatalos közlése alapján jelenti, Mac Farlane tábornagyot kinevezték a szövetségesek olaszországi ellenőrző bizottságának helyettes elnökévé. A bizottság feladata Olaszország anyagi és emberi erőinek mozgósítása, valamint az olasz népek a demokrácia államformára való előkészítése.

Lalbach, január 7. A város központjában a helyi kommunista párt titkos iródját fedezték fel, amelyben gazdag levéltárán kívül nagytömegű kézfegyvert is találtak. Az iratok között pontosan kidolgozott tervek voltak a város hivatalainak és középületeinek megszállására, valamint találtak egy névjegyzéket is, 20 ezer lakos nevével akiket a kommunista-uralom első napjában el akartak tenni láb alól. (MTI.)

Kivégzés Nyiregyházán

Demeter József kisvárdai lakos légoitalmi elszállítás idején betörést követelt el, amiért a rögtönítélő bíróság halálra ítélté.

Az elítelt nem kapott kegyelmet és a halális ítéletet tegnap dél előtt végrehajtották.

Halálra ítélté a rögtönítélő bíróság a Szilveszter-éjszakai betörőt

A pestvidéki törvényszék rögtönítélő bírósága tegnap tárgyalta Virág János 38 éves felsőgallai bányász bűnügyét. Virág Szilveszter-nap délutánján Dorogra utazott, ott lesbe állt és mikor este egyes lakásokból elindultak szilveszteri mulatságra, betört két helyre elűtötté ideje alatt s rádiót, fényképezőgépet és pénzt lopott. Vesztré a lopott rádióval ölében abba a vonafülkébe ült be, ahol az egyik károsult, a rádió gazdája ült, aki felismerte rádióját és a osendőröknek szólt. Dr. Kossuth György kir. ügyész vád-beszéde és a védőbeszéd után a rögtönítélő bíróság Virág Jánost halálra ítélté.

Reményi-Schneller Lajos felmentése a gazdasági csúcsminiszterségtől

Kállay miniszterelnök vállalja ezt a feladatkört — Most nemzeti létünk és határaink védelmére kell minden erőt koncentrálni, mondotta nyilatkozatában

A hivatalos lap szerdai száma a következő legfelsőbb kéziratokat közli:

Magyarország Főméltóságú Kormányzója a következő legfelsőbb elhatározást, illetve legfelsőbb kéziratot méltóztatott kibocsátani:

A magyar királyi miniszterelnök előterjesztésére dr. Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, m. kir. titkos tanácsost, a gazdasági élet és jelesen a termelés tervertségének kiépítésére, valamint az egyes gazdasági területek működésében az összhangnak biztosítására, mint külön ügykörre kapott megbízatása alól saját kérelmére felmentem. A nevezetthez intézett kéziratomat idezárom.

Kelt Budapesten, 1944. január 11. napján.

Kállay sk. Horthy sk.

Kedves Reményi! Öszinte sajnálattal értesültem arról, hogy három nehéz éven át rendkívül odaadással viselt különleges megbízatásáról megválni óhajtott. Amidőn a m. kir. miniszterelnök előterjesztésére Önt a gazdasági élet és jelesen a termelés tervertségének kiépítésére, valamint az egyes gazdasági területek működésében az összhangnak biztosítására, mint külön ügykörre kapott megbízatása alól hosszabb idő óta ismételt előterjesztett kérelmére fel-

mentem, ebből az alkalomból Önnek fenti megbízatásában három éven át kifejtett odaadó és eredményes munkásságáért meleg köszönetemet nyilvánítom és újlájos teljes elismeréssel fejezem ki.

Kelt Budapesten, 1944. január 11. napján.

Kállay sk. Horthy sk.

A miniszterelnök nyilatkozata

Kállay Miklós miniszterelnök a pénzügyminiszternek gazdasági csúcsminiszteri megbízatása alól történt felmentésével kapcsolatosan a következő nyilatkozatot tette a sajtó képviselői előtt:

A pénzügyminiszter úr már hosszabb idő óta ismételtel kifejezte azt a kívánságát, hogy a gazdasági élet tervertségének kiépítésével, mint külön ügykörrel való megbízatása alól felmentést kapjon. Ennek a kívánságnak eddig nem lehetett eleget tenni, most azonban nemzeti létünk és határaink védelmére kell minden erőnköt koncentrálni, a hadsereg felszerelése és szükségletei tehát termelésünk mind nagyobb részét veszik igénybe és mind kisebb része marad a polgári szükségletek kielégítésére. Ennek folytán már nemcsak a gazdasági területek, hanem az összes területek között való-

ban az összefogó erőnek kell érvényesülnie.

Engedtem a kívánságnak és javaslatot tettem a felmentésre annál is inkább, mert a változott körülmények között ez az ügykör alkotmányunk értelmében is csak a miniszterelnöki hatáskörben látható el.

Ez természetesen nem jelenti azt, hogy akár a pénzügyi politika, akár a gazdaságpolitika irányában változás állna be. A feladat teljesítésében számítok továbbra is a pénzügyminiszter úr gazdasági ismereteire, leghatározottabb közreműködésére, ami egyben biztosítani fogja a folytonosságot.

A magam részéről megragadom az alkalmat, hogy hangsúlyozzam, a pénzügyminiszter úr működése mind az én, mind a kabinet teljes bizalmát bírta és bírja a jövőben is. Új, nehéz feladatomat csak úgy vállalhattam, ha abban minden munkatársam a legmesszebbmenő támogatásban részesül, mert elérkezett a legfőbb ideje annak, hogy a nagy gazdasági kérdéseket éppen úgy, mint népünk mindennapi problémáit a legkeményebb kézbe vegyük, a rendelkezésünkre álló eszközökkel erőnköt fokozzuk, népünk ellenállóképességét, a termelő munka rendjét s a szociális kiegyensúlyozottságot biztosítsuk.

A presbitérium ismét Révész püspököt választotta meg lelkészelnökké

A püspök kijelentései a klasszikus debreceni szellemről — Kölessey főgondnok az isteni elve elrendeléséről és a kis nemzetek megmaradásáról — Juhász Nagy Sándort egyhangúlag a presbitérium jegyzőjévé választották — Molnár Ferenc lelképásztor nyugdíjazási ügyében tett intézkedéseket tudomásul vették

A debreceni egyház presbitériuma D. dr. Révész Imre püspök és dr. Kölessey Sándor polgármester főgondnok elnöklésével tegnap délután ünnepélyes gyűlést tartott. A püspök bibliaolvasása és imája után dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző a presbiterek éljenzése közepette jelentést tett a főgondnok- és presbiterválasztás eredményéről.

A püspök beszede

A püspök üdvözölte dr. Kölessey Sándor főgondnokot, kifejezte a presbitérium örömet az eredmény felett. Utalt arra, hogy amikor első ízben választották meg dr. Kölessey Sándort főgondnokká akkor a vezető szempont a tradíció volt, régebben a főbírák, később a polgármesterek voltak az egyház főgondnokai. Amikor másodszor is megválasztották, már egyensúlyba jutott a tradíció és a személyi értékelés. Elkövetkezett azonban az az idő is, amikor ha nem lett volna is tradíció a főgondnok személyének illetően kiválasztása, akkor is a debreceni egyház főgondnokává más és külön főgondnokot nem tudtak volna választani Kölessey Sándornál.

A püspök ezután utalt egy új művészettörténeti munkára, amely kiemelte a Nagytemplom, a Kollégium és a város háza egybehangzó szép stílusát. Az úr azt mondja, hogy e három épületnek művészi egysége illése és nagyszerű harmóniája a magyar városok történelmében valószínűleg páratlan.

Bizonyosságot kell lennünk arról, hogy a debreceni presbitériumnak és a 81.000 debreceni reformátusnak ma szíve és szeretete éppen olyan egyforma odaadással fordul a mi más templomokban imádkozó debreceni lakos testvéreink felé, amilyen egyforma szeretettel és gyöngédséggel fordul azok felé, akik cíjra modern házakban vagy a téglavetőből, olajütőből putrikban laknak. De nem kívánjuk soha feledésbe engedni azt, hogy Debrecenben a lelkek egyensúlyát a tradíció folyékonyágát, a történelmi feilődés egészséges

voltát ennek a három szimbolikus épületnek: a Nagytemplomnak, Kollégiumnak és város háznak harmóniája biztosítja emberileg belátható örök időkre. (Zajos taps.) Ahogy a történelem megalkotta ennek a három épületnek szimbolikus egymásra utaltságában a klasszikus debreceni szellemet, úgy köszöntjük Kölessey Sándorban e három épület történelmi harmóniája és egyensúlya személyi szimbolizmat.

A főgondnok válasza

Dr. Kölessey Sándor polgármester válaszában megköszönte az üdvözletet és többek között ezeket mondta:

— Az egységnek, tradíciónak megővése a választás időkben olyan megtartó erő, amely szinte cselekedetté magasztosul és kincsét ad kezünkbe, minek zálogán adott pillanatban főnököt is nyerhetjük. Ma mindenkinek ott egy kérdés a lelkében, hogy mi lesz velünk. A kalvinista léleknek erre határozott válasza van: az, amit a Mindenható Isten akar és amit a világrend törvényességének megállapításával elve elrendelt.

Hiába ropognak ma kis és nagy nemzetek bordái Isten örökke mozdó, jobbító malmbában és most a gorombább kövek edzik az emberiséget, mégis azt kell mondanunk, ha megteremtette az Isten a paucsirtat, cinket és rendeltetést adott nekik világtérben akkor megtartja a kis nemzeteket is mindaddig, amíg be tudják tölteni azt a hivatást, amit nekik szant. Nem a véges politika és fogja hát elrendezni a sorsunkat, hanem maga a megtartó Isten, akármint szándékoznak mások. A karvaly, a sólyom hiába van, a cinke és a paucsirta megvan és megmaradunk mi is. Hiszem, hogy sokan úgy vannak vele, hogy ez a kérdés nem elgáti ki teljesen az embereket, nem ad megnyugvást, valami bizonytalanság érzete mégis megmarad. Azt hiszem, ennek csak az az oka, hogy a modern emberiség nagyon messze eltávolodott Isten beavatkoz

hatalmának ismeretéről

— Emlékeztünkbe kell idéznünk Meliusz szavát, aki azt mondotta és arra tanított: *mindeneknek Isten megártója, nem cinkostársa.* Kétségtelen, hogy *zord időkben élünk, kétségtelen, hogy a pusztulásnak olyan mértékei tárnak elénk, amelyet a Sátán művének tudunk, pedig nem a Sátán lesz úrra. A Sátán éppenúgy eszköz Isten kezében, mint a többi szörnyű csapás, amivel jónak látja az elbizakodott és eltávolodott emberiséget Isten az ő törvényeinek uralma alá szorítani.* Keresnünk kell tehát nekünk is az utat, mely Istenhez vezet, meg kell tanulnunk a Szentírásban leírt törvényeit.

— Nekünk kalvinistáknak a hitünk sarkalatos tétele Istennek ez az elve elrendező, a világ teremtése megállapító és törvényességét elve meghatározó hatalma. Ehhez kell szabniuk egész életünket és ehhez igazodik egész gondolkodásunk. Úgy érzem, hogy nekünk ma mind az egyházban, mind az iskoláinkban legelső kötelességünk kell legyen, hogy visszavezessük az emberiséget Isten közvelein színe elé, mert ez fog neki erőt és megtartást adni. Hiszen a predesztinációnak egyik legnagyobb értéke az a végtelen nyugalom, amely a legnagyobb világenzés közepette is elfölti a lelket abban a tudatban, hogy *semmi másképp nem történhet, mint Isten igazságának győzelmével.*

Eljénzés kísérté a főgondnok szavait

Uj presbiterek eskületele

Dr. Csire Ferenc, Daróczy Károly, Juhász József, dr. Sarkadi-Kesztyús Lajos, Király Imre, dr. Makkai Sándor, dr. Reke Gusztáv, Taraczky György, v. dr. Tóth Gyula és dr. Vajthó Lajos új presbiterek ünnepélyes esküt tettek, majd a püspök magas színvonalú beszéddel üdvözölte őket. Kifejtette, hogy a bibliai időkben a püspököket is presbitereknek nevezték és ez volt a jellegük is. Kiemelte Makkai Sándort, aki püspök volt és nem

tarlja degradációnak, hogy most a presbiterek között foglaljon helyet. Rámutatott arra, hogy az új presbiterek tudásuknak, gyakorlati tapasztalataiknak rendkívül nagy és sokoldalú kincset hoztak az egyházba.

— Ha valamikor, most van szükség arra, hogy a református egyháznak és a magyarságnak olyan örálói legyenek, akik egyetlen pillantással át tudják fogni, hogy szellemi, erkölcsi és anyagi téren mik ma a református egyház érdekei, amik azonosak azzal, hogy mik ma a magyar református ember terhes feladatai, súlyos felelősségei.

Az új presbiterek nevében dr. Makkai Sándor válaszolt és befejezésül ezeket mondta:

Különösen a mai időkben, mint az élő lelkiismeretnek, úgy kell a presbitériumnak a gyülekezetben munkálkodnia. Minél bizonytalanabb a jövő, sötétebbek, félelmesebbek az idők, annál inkább kell, hogy a presbiterek ne csak formális kormányzói tevékenységüknek fogják fel a munkájukat, hanem valódi örállásnak. Soha a kicsi, szegény lelkeket nem környezte annyi veszedelmes kísértés mint ma. Soha olyan veszedelemben az egyház és a debreceni gyülekezet nem volt, mint ma, amikor mindenünnen elnyelésel fenyegetti őt a Sátán hatalma. Bizunk benne, hogy a predesztinációban rejülő hit minden ellenségével szemben a győzelem bizonyosságával vehetjük fel a harcot.

Lelkészelnök választás

Következett a lelkészelnök-választás. A presbitérium öszinte bizalmának és szeretetének kifejezése mellett ismételt D. dr. Révész Imre püspököt választotta meg lelkészelnökévé. Ez alkalomból dr. Kölessey Sándor főgondnok méltatta a püspök érdemeit, azt a kincset, melyet személyében a presbitérium kapott. Kérte, hogy a püspök azt a puritán nagyságot, példamutatást ossza el hosszú időre és ne egésze el magát olyan gyorsan, hogy minél tovább szolgálhassa az egyház megerősödését.

Révész Imre püspök válaszában hangsúlyozta, hogy a szeretet szemüvegén át mindnyájan igen nagyon kell hogy lássuk a másokban rejülő isteni ajándékokat, de az alázatos önbírálat alapján nézve mindenki első sorban a vezetésre helyezettek olyan kicsinek kell, hogy lássuk magukat, hogy már kisebbnek nem is látszhatnak. Ezt gyakorolja ő is.

Dr. Juhász Nagy Sándort újra jegyzőnek választották

A presbitérium egyhangúan nagy szeretettel és viharos lelkesedéssel választotta meg jegyzőjévé dr. Erdélyi Sándor javaslatára dr. Juhász Nagy Sándort, eddigi főjegyzőt, aki ezért a tisztségéért tiszteletdíjat sem kap. A püspök nagyon meleg szavakkal köszöntötte Juhász Nagy Sándort és hangsúlyozta, hogy a debreceni egyház kiváló főjegyzője egy működik, mint az egészséges ember szívverése, észre sem vesszük, Juhász Nagy Sándor befelé élő, csendes, hűséges, fáradhatatlan, az óramű pontosságával működik.

A presbitérium öszinte és lelkes ünnepelésben részesítette Juhász Nagy Sándort.

Bizottsági választások

Újból egyházi ügyessé választották dr. Ménéz Lajost. A gazdasági bizottság elnökevé Baszky Ferencet helyettesévé Konecs Sándort, a felügyelő bizottság elnökevé Balogh Bélát, helyettesévé Konecs Sándort, a missziói bizottság elnökevé Uray Sándort, előadójaá Sipos Károlyt, a választókerületi bizottság és az iskolaszék elnökevé dr. Farkas Pált, a Doczi intézet igazgató tanács elnökevé Uray Sándort, az árva-

PULOVEREK,
kosztümök kését, alakítását,
valamint harisnya fejelést talál,
mofitörzást vállal
Erzsébet utca 12.

DEBRECZEN 3. OLDAL
1944. I. 12.

2-szer naponta
reggelés-különösen este fekvés előtt
Chlorodont
fogpaszta
Magyar készítmény.

Ügyi bizottság elnöke dr. Dancsházy Sándort választották meg.

Majd az egyes bizottságok tagjait választották meg. A választás eredményét dr. Bacsó Jenő hirdette ki.

A Huba-Meleg a földbírtok ajándéka

Hálás köszönettel fogadta el a presbitérium Huba-Melega Gyula földbírtokos ajándékát, száz negyvenegy hold ingatlanról. Ez és elhunyt felesége által hagyományozott bírtok a szörvány vidéken élő szegény, de jól tanuló gyermekek taníttatására szolgál. A püspök az egyház hálafejlet szavaiban hangsúlyozta, hogy ez az adomány a Ballazár Dezső amerikai útinak köszönhető.

Jelentés adományokról

Dr. Juhász Nagy Sándor jelentést tett a következő adományokról:

Egy magát megnevezni nem akaró örnagy 50 pengőt fizetett be az egyházi pénztárba, hadba vonultak családtagjainak segélyezésére céljára.

Kovács Ferencné Barcza Juliánna hagyományként Sándor Istvánné 500 pengőt fizetett be az egyház pénztárba, a Szeretet szövetség árvaházának ágyalappjára.

Urvacsorai célokra kenyeret illetve bort ajándékoztak: Vargassy Imre, Polgár András, Diószegi István, Jámber Ferenc, Mikke János, Papp Sándor, Nagy I., dr. Ethey László, Pirok József, dr. Kató Gergely, Biró Jánosné, Perki Sándor és egy névtelen. Ugyanezen célra adott özv. Kallier Albertné 10 pengőt, özv. Szikszay Istvánné 100 P.

Az iskolai alap javára adakoztak özv. Balogh Istvánné 1260 P., Békéssy Lászlóné 249 P. 86 fill., Jóna János 300 P., dr. Kertész Endre 250 P., dr. Miszty Károly 100 P., dr. Csáthy Dezső 400 P., ifj. Birinyi Imre 20 P., Mogyórossy Győző 60 P., Molnár István 19 P. 80 fillér, Gyarmathy István 119 P. 76 fillér, Ary Lajos 60 P., özv. dr. Rásó Sándorné 100 P.

Az iskolai szegényeknek özv. Polgári Bálintné élelmiszereket adott. Ugyane célra a Baross Orások Ékszereszek és Országgyűlés kerkeskedő 100 pengőt adtak Szatmáry Lajos pedig 50 pengőt. Az árváknak Almássy Károly, Almássy Lenke 10 pengőt adott. Rónai Soma kereskedő az egyházi árváknak 10 darab gyermek ruhát adott.

A Kossuth-utcai egyházzsák a következő adományokat jelentti: Szegény iskolás gyermekek felruházására adakoztak: Morvay Béla 10 P., özv. Barra Gyuláné 10 P., Nagy János 20 P., Koszorús Lajos 100 P., Király Imre 100 P., dr. Bakó György 50 P., Tóth Etelka 20 P., dr. Vásáry István 50 P., — Kossuth utcai tanítótösvény gyűjtése 713 P. 65 fillér, Kossuth utcai egyházzsák nőszövetség 578 P. 94 fillér. Urvacsorai kenyeret, illetve bort adott. Biky Gábor és Király Imre.

Molnár Ferenc lelkipásztor nyugdíjazási ügye

Tárgyalta a presbitérium Molnár Ferenc lelkipásztor nyugdíjazási ügyét is.

Az egyházmegyei elnökség erősíti a presbiteriumot, hogy Molnár Ferenc debreceni lelképászt nyugdíjaztatását körte. Egyben az esperes, orvosi biznyitvány alapján Molnár Ferencnek szabadságot engedélyezett.

Az esperes az ispotályi egyházcészebe Duscza Ferenc segédlelcésként nevezte ki helyettes lelcésként, addig, amíg a nyugdíjazási eljárás tart. Az egyházi elnökség gondoskodott arról, hogy a lelképásztori hivatalt a kirendelt helyettes lelcésként átvegye. Egyben a kirendelt küldöttség intézkedett a felszerelések, könyvek, frományok, értékek stb. átvételéről, illetve leltározásáról is. A gazdasági bizottság a szükséges teendőket ezirányban ellátja.

A presbiterium a jelentést egyszerűen tudomásul vette.

A presbiterium üdvözölte a segédlelcésként kirendelt Boross Dezsőt.

Több érdemes egyházi tisztviselőt előléptettek, így Szentes László lelcésként, Magyar Bertalan vallásoktatólelcésként, Áry Gyula pénztárnokot, Orsy Tóth Gáspár számtisztot, Márky Kálmán elnököt, Kalmár Gyula gondnokot, Biczó Gézát, Nagy Gáborét és Szűcs Bertalan altisztot.

Véglegesítették Bódy Szerénát és Duscza Ferencét tanítónak.

Haefler István miniszteri tanácsos lett

A Kormányzó Úr a miniszterelnök előterjesztésére Haefler István miniszteri osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott, szerződéses sajtóelőadóknak a miniszteri tanácsosi címet adományozta.

Haefler István, mint a magyar sajtóügyek kiváló ismerője és irányítóját méltán érte a kitüntetészámba menő cím adományozás.

Szerda este: Angyalt vettem feleségül. (C) bérelt.
Csütörtök este: Angyalt vettem feleségül. (A) bérelt.
Péntek este: Manderley-ék asszonya. Munkaelőadás.

FILM

AZ APOLLÓ mozgószínház nagy sikerrel mutatta be a MAKACS KATA c. új magyar filmvígjátékot, melynek hálás témáját egy önféjű kislány és Makacs Katicát a házasságban is alaposan megsejtelítő férj mulatságos jelenetei adják. A makrancos kis asszonyt Buttkay Emmi játssza, ennivaló, pikáns bájjal, ösztönös nagyszerű művészettel, mely úgy kedves vadócágában, mint feloidadó szerelmes jelenetben pompásan kifejezésre jut. A „nőszelídítő” férj szerepét Hajmássy Miklós alakítja pompásan, ragyogó humorral. Minden jelenete ellenálhatatlan derűt vált ki. Remek a férjjel cinkoskodó apa szerepében Mihályffy Béla és rendkívül sikerült figurákkal vizsgál sikerre a filmet Halmay Tibor, Vízváry Mariska, Alszeji Lajos, A kísértő műsor is kitűnő.

CSOKONAI SZÍNHÁZ

Tel. 25-45 Igazgató B. Unger István
Előadások a u. f. 4. este fél 7-ór

Szerdán (C) béreltben :
B. UNGER ISTVÁN
fellépésével

ANGYALT VETTEM feleségül

A legmulatságosabb Vaszary vígjáték!

Tánciskolák

* Vattay tánciskolában január 18-án diákkölon kezdődik. Kosuth-u. 11.

Ünnepélyes keretek között megnyit Debrecenben a Nemzetvédelmi Akadémia

A vármegyei háza dísztermében ünnepélyes külsőségek között nyit meg Debrecenben a Nemzetvédelmi Akadémia. A megnyitó ünnepségen megjelent előkelőségek sorában ott látuk vitéz nemes kispárnaki Farkas Ferenc altábornagy, hadtestparancsnokot katonai előkelőségek élén, továbbá Rasó István alispánt, Zöld József polgármester-helyettesét, vitéz Tóth János táblai tanácselnököt, Jency Endre dr. és Bozóky Ferenc dr. egyetemi tanárokat, vitéz dr. Tóth Gyula rendőrőtanácsost, Szondy György tanügyi főtanácsost, Takaró Gyula és Torma Lajos bankigazgatót, dr. Kulcsár Bertalan postafőigazgatót, dr. Genessy Sándor MAV műhelyfőnököt, vitéz Szegedi Gyula vezérigazgatót és másokat.

A megnyitó ünnepséget a Nemzeti Hírszék elnöklésével a MAV Egyetértés Dalköre vezette be Szigethy Gyula karnagy vezényletével.

Ezután vitéz Berényi István vitézi székfőnöke, a Nemzetvédelmi Akadémia igazgatótanácsának elnöke megnyitó beszédében vázolta az akadémia célkitűzéseit, üdvözölte a fővárosból a nemzetvédelmi minisztérium képviselőit megjelent dr. Kávassy Béla miniszteri tanácsost és Ujhelyi Tihamért, valamint Turmezei Lászlót, a Nemzetvédelmi Akadémia helyettes igazgatóját. Napjaink történelmi helyzetének képét megrajzolva hangzott, hogy ellenségeink lelkiérőket is igyekeznek támadni, úgynevezett idegháborúval akarják azt összeroppantani. Ilyen körülmények között létfontosságú, hogy társadalmi rétegeink milyen lelkiállattal vizsgálják sorskérdéseinket. Közös eszményeink és kötelességeink vannak, melyek minden magyarra kötelezőek. Szüntelen cselekvések láncolatának kell jönnie a nemzeti közös érdekek szolgálataiban. Azért küzdünk, dolgozunk, hogy az ősi magyar földön megmaradhassunk és magyar életet élhessünk. Minket nem vezet hódítási vágy, csak azt akarjuk, ami a miénk volt, ezt azonban akarjuk maradtatlanul. Az ősök és elődök példái mellett a mai nemzedéknek is mindent meg kell tennie ennek érdekében. A jövőben olyan kötelességek és megpróbáltatások zúdulhatnak ránk, melyek elviseléséhez csak a nemzeti közösség adhat erőt, ezt a közösséget munkálja a Nemzetvédelmi Akadémia.

Zivuska Andor verseiből szavalt ezután vitéz Cseke Mihály Zoltán, nagy hatást váltva ki.

Kávassy Béla miniszteri tanácsos nagyobb beszédben vázolta azokat a feladatokat, melyek által a belső front szilárdítását védelmezzük, elszántan küzdve a nemzetvédelem magasztos ügyéért. Történelmünk a magasságok és mélységek változata. Hol a magyarság nagyságától visszhangzott Európa, hol a trianoni és más csapások borzalma zuhant ránk. Mindig akkor állunk a dicőség fényében, amikor egységesek voltunk s mindig akkor zuhant mélyre sorsunk, amikor felbomlott nemzeti egységünk. Ezért az egységért dolgozik a Nemzetvédelmi Akadémia, munkálva a magyar jövőt.

A MAV Egyetértés Dalkör újabb énekszáma után dr. Magyar Zoltán ismertette a Nemzetvédelmi Akadémiát, mely 70 halgatóval indul. Debrecen már nem egyszer marasztalták elazzal, hogy a maradványosság városa és mégis az ország nagyobb városaival egyidőben itt

is megnyitja kapuit a Nemzetvédelmi Akadémia. Ez a helyzet első pillanatra ellentétként hat, pedig az a maradványosság, mely megőrzi, konzervál, ragaszkodik a múlthoz, vedit az ősi sajátosságokat, nem áll, mozdulatlan valami hanem mozgó és életet adó erő, amire éppen napjainkban van a legnagyobb szükség, amikor a magyarság ősi tulajdonságaiból, a népben konzervált ősi erőkből, a magyar lélek gazdagon buzó jorrasából merítve akarunk egy új, reánk szabott magyar életformát, egy új magyar világot, egy új magyar jövőt megteremtteni és az ősi ma-

Dalmácia

(m) Az Adriai tenger keleti partján Fiumétól délre, a montenegrói partokig, egy keskeny hegyvidék nyúlik végig. A legkeskenyebb része csak két kilométer, a legszélesebb pedig olyan, mint a D-brecen és Tiszafüred között lévő távolság. Ezt a Bácskánál nem sokkal nagyobb hegyeket borított partvidéket nevezzük Dalmáciának.

Mintha a szinpad kulisszái sorakoznának egymás mögött, úgy emelkednek ki a hegyek közvetlenül a tengerből. Csak kevés helyen marad olyan lapályosabb terület, ahol városok, falvak épülhettek a parton. Miként Dél-Európa nagy hegyei, úgy a dalmát hegyvidék is a föld hűtése folytán történt összerándulásokból keletkezett. Csak hogy a Fiumétól délre húzódó ráncok a tengerparttal párhuzamosak, a Sbenikától délre elhúzódnak pedig a tengerre szinte merőlegesen futnak ki. Amikor azután az Adriai helyén, — mely egykor száraz föld volt — a föld megsüllyedt és helyére a tenger benyomult, a dalmát föld keleti széle is mélyebbre került s az alacsonyabb helyeket elöntötte a tenger. Egyes magasabb hegyek, mint szigetek emelkedtek ki a vízből, a tengerrel elöntött alacsony részek pedig tengeri csatornákat és öblöket alkottak. Ez az oka annak, hogy a dalmát partok előtt a kisebb-nagyobb szigetek tömkelegét találjuk. Itt és a zegzugos festői öblökben pompás búvóhelyet találtak a dalmát kalózok, akik az arabokkal versengve rabolták ki a gazdag délolaszországi városokat. A rómaiak vetettek véget ennek az áldatlan állapotnak.

Ha rablásra adták magukat a Kr. u. 610 táján letelepedett szerbek, ennek részben maga a hegyvidék is oka volt. E hegyek mézsközből állnak. Ennek a közetnek az a tulajdonsága, hogy a vizet finom repedésein átengedi és a belsejét oldja. Kisebbszámban üregeket, barlangokat mos ki a hegy belsejében. Ha azután már nincs elég támasza, a teteje berogy és tölesér meg tektonoszerű mélyedések horpadnak a hegybe. Sok folyó alagutat váj ki és a föld alatt folyik, majd újra a föld alá búvik. Búvópatakoknak nevezzük ezeket. Végül szagrogatott, sokszor szinte járhatatlan az ilyen karsztosnak nevezett vidék. Termőföld lefelfelje a fölcsérek vagy teknők mélyén akad. A források rendszeren a hegy lábánál vannak, már pedig víz nélkül sem az ember, sem az állat nem élhet. Ezért lakatlan a karsztvidék. A mi Btkk hegyvidékünk is, meg az agteteleki csepőkőbarlang környéke is karsztos terület. Ha tenger mellett keszik az ilyen vidék ott az ember a halászatra adja magát. Ez is fáradságos foglalkozás és ezért könnyen cserélték

gyar lélekből fakadó mély kultúrából egy új magyar magas kultúrát kifejleszteni. Ezt akarja a Nemzetvédelmi Akadémia, a nemzetvédelem iskolája. Ennek az erőt sugárzó intézménynek célja, hogy megmutassa az ősi etóktól duzzadó debreceni magyarnak az öntudatos cselekvés útját, hogy hirdesse az egységes magyar világnézetet. A tiszta és örök magyarságot akaró erőnek egy nagyszerű szintézisbe való összeolvadását jelenti a Nemzetvédelmi Akadémia megnyitása Debrecenben. Ezután dr. Magyar Zoltán ismertette a Nemzetvédelmi Akadémia programját. A hathetes tanfolyam előadásait a Fazekas Mihály gimnázium rajztermében tartják.

A MAV Egyetértés Dalköre a Himnusz eléneklésével zárta be a megnyitó ünnepélyt.

Mert ezen a tengeren az hajózatik bármikor, akinek mind a két partja, tehát az olasz meg a dalmát és az alban part is a kezében van. Velencét a mi könyves Kálmánunk előzte meg Dalmácia meghódításában. A dalmát városok szívesen adták magukat a magyar király uralma alá, mert hasznuk volt abból, hogy ők szállíthatták az akkor gazdag Magyarországnak a nálunk nem kapható árukat és ők lettek a mi terményeink szállítói. IV. Béla a szigeten fekvő Trau várában talált menedéket az őt üldöző mongolok elől. — Nemsokára Velence kezébe került Dalmácia, amely akkor még sűrű erdővel borított ország volt. A köztársaság a fákat kivágatta és hajókat épített belőle. Az erdőirtást a 18-ik században fejezték be, de ekkor már a dalmátok Ma tökéletesen kopárak a hegyvidékek s a szél szabadon súvít végig rajtuk. Ha itt ott van egy szobanagyságú termőföld, lehordja, vagy az eső mossa le a tengerpartra s a dalmát puttonyba kénytelen visszahordani földjét a tengerpart szélesebb része ellenben termékeny és a városok környékén füzeszől, olajfa déli gyümölcsök is megteremnek. De ilyen hely csak foltokban oázisokat alkotva jelentkezik s annak, aki részánia magát arra, hogy a kopár utatalan hegyeken harcoljon, nagyon elszántnak kell lennie.

fel a szintén veszedelmes, de a muliban jövedelmezőbb kalózkodásal. A dalmátok később kitűnő tengerészek lettek s közlők sorozták a volt monarchia hadihajóinak legénységét.

Bár Dalmácia sohasem volt gazdagsággal kecsegtető ország, mégis igen változatos a történelme. Már a 10-ik században felmerült a kérdés, ki uralkodjak az Adrián: Velence, Bizánc, a normannok vagy a dalmátok.

Rendelet a debreceni vágóhídi sertésvágásokról

A hivatalos lap január 12-i, szerdai száma közli a m. kir. közellátási miniszter rendeletét, amely szerint Debrecen területén lévő vágóhídiakon és magánvágóhídiakon sertést csak az Állatorvosi Központ, mint Szövetkezet ellenőrzése mellett szabad levágni.

Az említett vágóhídiakon levágott sertésekből kitermelt húst és fehérrút a Központ nyilvántartásba veszi és azzal a tulajdonos csak a Központ engedélye alapján rendelkezhetik.

A m. kir. honvédség és m. kir. csendőrség tulajdonában lévő sertéseknek az említett vágóhídiakon történő levágásból származó hússal és fehérrúval, annak nyilvántartásba vétele után a vágató szabadon rendelkezik.

Tisztújítás a mesterutcai egyházzszenben

Vasárnap tartotta tisztújító gyűlést a Mester utcai egyházzszen. Kolozsváry Kiss László lelcésként igehirdetés és keresztelés után megnyitotta a gyűlést a megjelentek üdvözlésével. Felkérte Súlyok Kálmán segédlelcésként, aki felolvasta az egyházi törvény ide vonatkozó rendelkezését, — majd a tisztikarra és a tanácsosok személyére vonatkozó előkészítet ajánlásokat azzal a megjegyzéssel, hogy az egyházaknak joguk van szavazást kívánni. Mivel szavazást senki sem kívánt, közfelkiáltással a következőképen alakult újra a tisztikar:

Lelelcésként: Kolozsváry Kiss László, gondnok Szeremley Béla, jegyző dr. Kertész Kálmán, pénztáros Géder József, ellenőr: Somogyi László.

Egyházzszen tanácsosok 1944—49 évi megbízatással: Bartha Károlyné, Bakó Lajosné, Barabás József, dr. Boér Károlyné, Deák Dezső, Desseő Emilné, Diószegi Istvánné, Dobay Miklósné, Ecsedi Imre, Kiss Lajos, Leiter Gergely, dr. Madai Pál, dr. Orosz Árpád, Rónaszéki Kálmánné, Szabó Mihály, Szathmáry Ferencné, Szigethy Gyula, M. Tóth Andrásné, Ujj János, Vargáné Háló Irén, Vincze Elek, Faragó András, Wolff Irma, Karia Ödön, Kovács Gusztáv, dr. Szabó Lajos, dr. Zoltai Lajosné, Barcza Barna, Gesztelyi István, Bence Mihály.

1941—46 évre szóló megbízatással: Agárdy Gyuláné, Balogh Miklós, ifj. Bence Mihály, Békeffy Lászlóné, Boross Sándor, Borsos Imréné, Győry Lajos, Héthy Imre, v. Holló Imre, Kerékgyártó Béla, Kovács Jánosné, Kovács Gusztávné, Korom József.

HUNGARIA filmszínház

Ma először! Hangulatos, dalos magyar vígjáték.

KADETSZERELEM

Főszereplők: Hidvégi Valéria, Árpád Margit, Zsilley Margit, Rajnay, Pataky, Mihályi. Előadások: 5 és 7 óraker.

MAKACS KATA

Előadások: 3, 5 és 7 óraker.

CSOKONAI SZÍNHÁZ

Tel. 25-45 Igazgató B. Unger István
Előadások a u. f. 4. este fél 7-ór

Szerdán (C) béreltben :
B. UNGER ISTVÁN
fellépésével

ANGYALT VETTEM feleségül

A legmulatságosabb Vaszary vígjáték!

Tánciskolák

* Vattay tánciskolában január 18-án diákkölon kezdődik. Kosuth-u. 11.

METEOR mozgó

Szerdán 5 és 7 óraker közkívánatra! Karády Katalin, Nagy István és Uray Tivadar pompás magyar filmje:

Egy szív megáll

APOLLO filmszínház

Buttkay Emmy, Hajmássy Miklós, Vízváry Mariska és Mihályffy Béla főszereplőkkel:

MAKACS KATA

Előadások: 3, 5 és 7 óraker.

HUNGARIA filmszínház

Ma először! Hangulatos, dalos magyar vígjáték.

KADETSZERELEM

Főszereplők: Hidvégi Valéria, Árpád Margit, Zsilley Margit, Rajnay, Pataky, Mihályi. Előadások: 5 és 7 óraker.

VIGSZÍNHÁZ mozgó

Ma 5 és 7 óraker a megható, szívehszóló háborús magyar filmek:

És a vakok látnak

Főszereplők: Eszenyi Olga, Nagy István és Hosszú Zoltán

A polgármester könnyítéseket léptet életbe a fakiadás körül

Munkásküldöttség kérte a

hús- és fajegyek bevezetését

Munkásküldöttség jelent meg a polgármester előtt, hogy a szegény néposztály érdekében különféle kérelmeket terjesszenek elő.

A küldöttséget Kállay Sándor vezette és délelőtti 11 óráól fél 3 óráig tartózkodtak a polgármesternél, aki jóakarattal hallgatta meg a panaszokat.

Ménas Sándor a bőripari munkások nevében beszélt. A fakedéssel kapcsolatos hibákra mutatott rá és kérte, hogy a fajegyvet vezessék be.

Sándori László az építőmunkások megbízásából arra kérte a polgármestert, vesse latba minden súlyát annak érdekében, hogy ne csak a hadiipari munkások, hanem a magánvállalatoknál dolgozók is részesüljenek a ruházati akcióban.

Kovács János kérte, hogy a nászjegyet vezessék be. A felállítás megkönnyítése érdekében kérte, hogy állítsanak fel két befizető pénztárt a telepen és adjanak ki sorszámat, de mindig csak annyit, amennyit aznap fel tudnak dolgozni. Végül azt kérte a polgármestertől, hogy szigorúbban ellenőrizze, hogy a fakereskedőknel

a szabadon eladható 40 százaléknál fát kizárólag 50 kilós tételekben szegény embereknek adják ki.

Dr. Kölesy Sándor polgármester alálánosságban kijelentette, hogy minden lehetőséget megtesz a munkásság és a szegényebb néposztály megsegítése érdekében. A fakiadás megkönnyítésére helyesli a kettős pénztár felállítását és a sorszámk kiadását és ezt azonnal elrendeli.

A munkásruhák kiadása kérdésében — sajnos — nem az ő kezében van az intézkedés joga, de a miniszternél eljár, hogy amennyire csak lehetséges, növeljék az akciók anyagok kiutalását és szeljesítsék ki a többi munkásokra is az akcióit.

Ami a hús- és fajegyek bevezetését illeti, erre minden előkészítet már korábban megtettek. A jövő éjre feltétlenül bevezeteti a fahúsjegyet. A fakereskedőknel a megszigorított intézkedéseket és ellenőrzést vezeti be, hogy a rendelkezésükre bocsátott 40 százalékos kisembereknek adják ki 50 kilós tételekben.

A munkások megnyugodva távoztak el a polgármestertől.

„Tudjatok ölelő karokkal sok-sok magyar leányt magatokhoz ölelni”

A levele leány vezetőképző

tanfolyam záróünnepélye.

Tegnap délelőtti a Horthy Miklósné egyetemi leányotthonban bensőséges, kedves ünnepélyvel ért véget a leventeágy vezetőképző tanfolyam. Az ünnepélyen megjelent dr. Kokas Eszter egyetemi magántanár a leventeágyok országos vezetője, Kovács Daniel alezredes, városi leventeparancsnok, dr. Szondy György tanügyi főtanácsos, a tankerületi kir. főigazgató helyettese, dr. Tankó Béla egyetemi tanár, dr. Papp Ferenc tanügyi főtanácsos, dr. Ferenczy Károly egyházközségi főjegyző és még mások.

A teremben felsorakozott a tanfolyam 55 hallgatónője, fehér blúzokban, sötét szoknyájukban kedves látványt nyújtottak. Soralkban négy apáca is volt, akik szintén elvégezték a tanfolyamot.

A Himnusz után dr. Szondy György emelkedett szólásra. Köszönetet mondott a tanfolyam vezetőjének, Gáll Mária-nak, a tanfolyam „jó szellemének” mondván őt. Hangzottatta, hogy a tanfolyam előadói, a magvetők a legkiválóbbak voltak, tanításuk, a magvak, szintén a legjobb volt, fontos, hogy jó talajra jutott legyen.

— A jó magokat el ne fojtsák a tövisre, a kitépelt szemöldök, a kifestet ajkak tövisre — intette a falura kimenő leventeágyvezetőket dr. Szondy György.

Jó magvetők, jó magvak, jó talaj — még egy szükséges: kedvező időjárás.

Nem tudjuk, mit hoz számunkra a jövő. De szembe kell néznünk a jövővel. Mi nem eshetünk kétségbe, mert biztosan tudjuk, hogy jövőnk Isten kezében van s aki Isten kezében tudja sorsának gombolyagját, az biztos lehet sorsa felelő.

Gáll Mária, a tanfolyam vezetője szólott ezután. A tanfolyamot végzetek előtt elismertelte, mi is volt a tanfolyam célja: a hagyományos női erények megővése, a magyar nőt előkészíteni

anyai feladataira s a honvédelmi munkába bekapcsolni.

— Adjátok át mindazt, amit itt tanultatok, adjátok tovább, — így szólították a szebb magyar jövőt!

Horváth Károly vezénylessel a tanfolyam hallgatói ősi magyar népdalokat énekeltek, egy tánc csoport ropogós népi táncot mutatott be, végül pedig a „Julia szép leány” ősi székely népdalát vitték egyszerű eszközökkel színre, megbizonyítván, mily igazán magyar szellemű nevelésben részesültek a tanfolyam ideje alatt.

A fogadalomtétel következett ezután. A leventeágytörvények elmondása után az 55 hallgatónő egy emberként ismételte a fogadalom szavait.

Az új leventeágyvezetőkhöz dr. Kokas Eszter országos vezető szólt.

— Eljegyeztétek magatokat a leventeágymozgalommal és ennek harcosává váltatok. Munkátok nem könnyű. A szeretet vezessen benneteket, tudjatok ölelő karokkal sok-sok magyar leányt magatokhoz ölelni!

Teleki Pál szavait idézve fejezte be az országos vezetőnő: Mindenki a maga helyén a hitre alapítva végezze mindennapi munkáját, bízzék a nemzet jövőjében, nem az önérdektől vezetve, legyen neki elég, hogy magyar ember, érje meg a magyar szebb jövőt!

Csernák Emília mondott köszönetet a tanfolyam hallgatói nevében, hangoztatva, hogy munkájukkal a legjobban szétszóródott, vezetés nélküli álló magyar leányokat akarják összegyűjteni s magyar közösségi életre nevelni. E cél érdekében képességeik legjavát fogják adni mindenkorn.

A felemelő ünnepély a Szózat-ral ért véget.

Felső-Ausztriában megkezdődnek a szükséglakásépítések

Bécsből érkező jelentések szerint Felső-Ausztriában hozzálátottak a lakássegélyakció megvalósításához. Mindenki, akinek telke van és vállalkozik a szükséges munkáerők beállítására, ezerszáz márká jutalmat kap, ha szükséglakást épít a telkén. A hatóságok biztosítják az építőanyag rendelkezésre bocsátását.

DEBRECZEN 5. OLDAL 1944. I. 12.

Üzenetek a frontról

Dobránszky László őrmester a K. 633. tábori postaszámra megnyugtató üzenetét küldi édesanyjának. A csomagot megkapta és míg fogyasztotta, egészen otthon érezte magát. Jól van, egészséges és szerető csókjait küldi.

Molnár János őrmester a K. 551. tábori postaszámra megnyugtató üzenetét küldi Mikepérsre rokonainak. Hála Istennek jól érzi magát, és szerető csókjait küldi.

Soós Károly hadnagy a Z. 558. tábori postaszámra szüleinek és feleségének megnyugtató üzenetét és szerető csókjait küldi. A csomagokat és a leveleket rendszerben megkapja.

Király Lajos őrvezető feleségének és édesanyjának üzeni a Z. 558. tábori postaszámra, hogy jól van, egészséges és szerető csókjait küldi.

Kulesár József honvéd a K. 492. tábori postaszámra üzeni B.-Ujvárosra feleségének, hogy ne aggódjon érte, mert hála Istennek a legjobb egészségben van és szerető csókjait küldi. A csomagot köszönettel megkapja.

Barsa Károly tizedes a Z. 443. tábori postaszámra megnyugtató üzenetét és szerető csókjait küldi szüleinek, menyasszonyának és a Szőke-családnak.

Papp Péter őrvezető a B. 888. tábori postaszámra szüleinek és ismerőseinek megnyugtató üzenetét küldi. Jól van, egészséges, szüleit sokszor csókolja.

M. 626. tábori postaszámra üzenem drága jó Apukámnak első üdvözlőmet, anyukával együtt jól vagyunk, sokszor csókolunk. **Ibke és Anyuka.**

A közönség szava Egy honvéd levele

Tekintetes Szerkesztőség! A hála és a szeretet a lélek aranya. Csak az fizethet vele, aki lélekben gazdag.

A mellékelt kedves levél írója mindannyiunknak juttat a hála aranyából, ezért kérem a levélnem ezt a részét közzétenni.

„Magyar szívünkben fakadó jó kívánságainkat, sok szerencsét jó egészséget és boldogságokat kívánok úgy én, mint bajtársaim Nemzetes Asszonyoknak és szereteteink és Mindazoknak szerett Hazánkban, kik az orosz pokolból hazakerkezve, bánatunkon, szomorúságunkon és fájdalomunkon, bármiképpen enyhíteni igyekeztek.

Csupán mi még avval a csekély kéressel fordulunk Nemzetes Asszonyunk jószág szívéhez, tartson meg bennünket kötelességtudó honvédek, kik elhagytuk ezt a szent és általunk öröké nagyrabecsült hajlékot, melyben Debrecen minden polgárának s vele együtt a magyar Hazának és nemzetünk szíve dobogott értünk és azokért, akik még továbbra is az orosz harcmezők esaterein szenvednek vagy több haza nem térhetnek szerettek közé.

Fogadjuk, hogy e szent magyar Hazát továbbra most is és mindenkor, minden időben, bármelyik percben megvédjük! Szent István birodalmát, a földet, mely bölcsőinket termelte, mely az életet adta, mely koporsóinkat termel. Ezt a földet melyért egy ezredéven át a magyar vérrel hullajtja magyar anyákért, honleányainkért és testvéreinkért.

Ezt nemcsak fogadjuk, hanem meg is tartjuk. Ebben a Hazában csak holttesteinken keresztül juthat az ellenség!

Isten engem s minket úgy segíjen

Farkas István őrvezető

— Kilopták zsebéből pénztárcáját, Magyar Lászlóné, Bethlen-utca 43. szám alatti lakosnak. A tettes kézrekerítésére a rendőrség megindította a nyomozást.

Nemcsak a búza,

Képeskönyv 1944

1. MILYEN VOLT A NYÁR

Ké nagyságos asszony ül egy-egy csesze hadi pot tea mellett és beszélgetnek.

Az a bizonyos női beszélgetés folyik közöttük, amelynek jellemvonása, hogy mindkét társalga csak fellütle hallgatja, amit a másik mond, mert közben allandoan azon jár az esze, hogy mit fog ő mondani azonnal, mihelyt a másik befejezte a mondatát. — Fájdalom — egyelőre semmi kilátás arra, hogy befejezze.

Na mindegy. Elég az hozzá, hogy beszélgetnek.

Azt mondják el egymásnak, hogy milyen volt a nyár? Az egyik a Balaton mellett nyaralt, a másik a Mátrában. Az egyik masfelkötőt hizott, mert neki hűtő kellett, a másik hatvanöt dekát fogyott, mert neki fogyni kellett. A Mátrában ez meg ez a festő volt ott, a Balatonnál ez meg ez a tennisz bajnok. Meleg volt, hűvös volt, elég sokba került, de isteni erdő volt, isteni víz, egy Laci, meg egy Feri isteni felvételeket készített.

Ezzel kieserelik a kepeket, mint a párbajsegédek a jegyzőkönyvet. Mindket nagyságos asszony a másiknak a képeit nézi, de nem igen ér rá odafigyelni, mert közben a saját képét magyarázza.

Ez az egész, amit itt eddig elmondtam, úgy lehet perció tart. Akkor az egyik nagyságos asszony azt találja mondani, úgy melleleg, véletlenül, hogy ő a Mátrából három kiló vadölt, békebeli, zsiros juh-sajtot hozott és van ott egy falubéli asszony, aki neki ebből még most is küld hetenként egy fél kilót, mire a másik nagyságos asszony azt mondja, hogy ő meg tojást kap a Balaton mellett, de csirkét is, meg kacsat, aminek ekkora, meg akkora mája van.

Ettől a pillanattól kezdve egy varázslásra minden megváltozik. A két nagyságos asszony úgy lesi egymás ajkáról a szót, mintha mindkettő proféta volna, de egyben hívő zarándok is. A szemek csillognak, a fogak villognak, titokzatos szavak repül-

nek, egyre halkabban, szájról-fülbe és onnan a lelkek legmélyére. Címeket irnak le egymásnak, csereüzletek lehetősége forróítja meg a levegőt és végül titokban, a szíve legmélyén, mindkét nagyságos asszony elhatározza, hogy jövőre, ha Isten segít, oda megy nyaralni, ahol a másik az idén olyan kitünően töltötte a nyarat.

2. KI MENNYIT DOLGOZIK?

Ezalatt néhány férfi a szoba másik sarkában azt mondja, el egymásnak, hogy ki mennyit dolgozik.

Valamennyien rengeteget dolgoznak.

Az egyik miniszteriumban ülne, ha hazynak, de nem hagyják, mert minden héten mas-hová kell kiszállnia, az ország legtávolabbi részeibe, három-négy napra és mire hazajön, a hátralekötött akciók kilöszáma halmozódnak fel az irodaszobán.

A másik egy államilag kezelt kereskedelmi vállalat hivatalnok, ő allandoan Pesten van ugyan, de ebből semmi haszna, mert reggel kilencórától este nyolcig ugyanabban a levegőben, szűk szobában ül, még ebédelni sincs ideje, éppen csak hogy bekap valami szendvicset ott helyben, a szobájában, kutyafuttában, két tárgyalás között.

A harmadik esete még ennél is súlyosabb. Ő olyan helyen van, ahol hetenként háromszor éjjeli inspektelet kell tartani, igaz, hogy viszont három délelőtti szabad mire a negyedik elkekeredtetlen jegyzi meg, hogy az semmi, de ahol ő dolgozik ott olyan sok a munka és olyan kevés a munkaerő, hogy egyre kevesebb jut az ágyba, ahonnan egyre korábban kell újra, elgyöngyösített és zúgó fejfelkelnie. Aztán sovány kezével végig simítja homlokát, fárad megadással és még fáradtabb mosollyal teszi hozzá:

— Barátaim, én olyan későre fekszem és olyan korán kelek, hogy attól félek: egy szép reggel ágyam előtt találkozni fogok sajátmagammal.

Zágon István.

Még a búza áresése esetén is jól jár az a gazda, aki búzakötvényt vásárol

Minden termelő üzem már most gondoskodik arról, hogy a háború befejezését követő és a békegazdálkodásra való áttérést megelőző ügynevezett átmenet-gazdálkodási időszakra gondosan elkészülhessen. Ennek az átmeneti időszaknak tartama pontosan meg nem határozható és azt sem megrövidíteni, sem meghosszabbítani nem áll módunkban. Rajtuk kívülállók tényezőktől függ, hogy meddig fog tartani.

Rendkívül fontos hát, hogy minden termelő üzem alkalmazkodni tudjon az adandó és előre nem látható gazdasági helyzet-hez. Bármiképpen is alakuljon ez a helyzet, kétségtelen, hogy a termelő üzemeknek, tehát a mezőgazdaságnak talán a legelső sorban, pótolniok kell állapotban, eszközökben, gépekben, stb. előállott hiányokat, amelyeket a háború okozott többnyire azért, mert nem lévén elegendő nyersanyag, minden pótlás, kiegészítés, természetesen avulás miatt szükséges tatarozás lehetetlen volt, vagyis a gazdának éppen úgy, mint minden termelő üzemnek, pénzre, tőkére lesz szüksége. Ezt a tőkét kell már most megteremteni tervszerű tartalékolással, mert kölcsöntöke esetleg nem fog azonnal rendelkezésre állani.

Ezért kell a gazdának az átmenet-gazdálkodás idején felhasználásra szánt pénzt olyan módon befektetni, hogy az kamatozzék is és bármikor folyósítható legyen. Erre a célra a legalkalmasabb a búzakötvény. Ennek az értékpapírnak árfolyama a mai 40 pengős búzaár alá nem eshet

le és be lévén vezetve a tözsdébe, bármikor készpénzzé tehető.

Azt mondhatná erre valaki, hogy igenám, de mi történik, ha a búza ára esni fog? Erre számítani is kell, háború után állandó jelenség az, hogy a háborús búzaár lecsökken. Ez azonban a búza-kötvénytulajdonos szempontjából nemcsak, hogy közömbös, de talán még előnyös is. Tegyük fel, hogy a búza ára 20 pengőre esik, egy szekernek az ára pedig 120 pengő lesz, vagyis a gazdának 20 pengős áron 6 mázsa búzát kell adni egy szekert. A búzakötvénytulajdonos csak 3 mázsa búza névértékű kötvényt értékesít, ezért megkapja a 120 pengőt és megveszi a szekert. Ha pedig 6 mázsa értékű kötvényt értékesít, akkor megveszi a szekert és még mindig marad annyi pénze, hogy 3 mázsa jó vetőmagnak alkalmas búzát szerezzen.

A gazda tehát, ha búzakötvényt vásárol, a búza árának esése esetén is jól jár.

Háromszék vármegye közigazgatási bizottsága az alispán javaslatára kimondotta, hogy a megye területén eltekint a címek használatától úgy szóban, mint írásban. A testületek és hivatalok figyelmé felhívja arra, hogy minden tisztviselőt csak a hivatali állásának megfelelő címmel illessenek, mert a tisztviselő megbeszélését nem a cím biztosítja, hanem a lelkiismeretes végzett munka.

GYAPJU VATELIN

erkezett, míg a készlet tartászi vesen állunk rendelkezésére

Rozs Klára

Mikó Margit

posztókereskedők. Degenfeld tér 11.

a búzakötvény is aranyat ér

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

GYÓGYSZERTÁRA éjjeli szolgálatára január 8-án reggel 8 órától január hó 15-én reggel 8 óráig: **MEGVALTO**, Plac utca 18 sz., telefon: 14-69. — **MURAKÖZY** Plac utca 72, telefon: 30-35. — **BOCSKAY**, Cegléd utca 22, telefon: 31-89. — **CSOKONAY** Mester utca 43, telefon: 10-15. **ÁRPAD FEJEDELEM**, Csapó-kert, Jánossy utca 44 tel. 30-27.

Majd érte megy a lány

A fűszeresnél a pull alatt
A kenyér, bor, alma ott maradt.
Ne higgye senki, nem talány:
Majd érte megy a lány!

Egy félzsák krumplics jó adag,
Hordár kéne, de nem akad.
Ne higgye senki, nem talány:
Majd érte megy a lány!

Reggel korán már kérsz tejet,
"Pubi kávénál úgy szeret)
Ne higgye senki, nem talány:
Majd érte megy a lány!

Megjött a néni konflison,
Két nagy bördöndel, úgy bizony.
Ne higgye senki, nem talány:
Majd érte megy a lány!

POLGÁR GYULA.

— **Dr Horváth Gyula** kinevezése. A magyar kerékpársport egyik legjellegesebb hívé és nevezője, dr. Horváth Gyula MÁV tanácsost igen sokan keresték fel és üdvözlőék főtanácsosi kinevezése alkalmából. Úgy sportkörökben, mint gyorsírókörökben nagy örömmel fogadták a megérdemelt kinevezés hírére.

— **Kinevezés.** Zs. Fekete András a főispán Hajdú vármegyéhez di. kis közgazdászai gyakornokká kinevezte.

— **Nemzetvédelmi Keresztrel** tüntette ki **Kormányzó Urunk Musza Ferenc** lelkész, a debreceni Nagytemplom karnagyát a szerb megszállás alatt végrehajtott rendkívüli jelentőségű hazafias és nemzetvédelmi tetteinek elismeréséül.

— **Hankiss államtitkár és Miller professzor** az Iskolánkülsi Népművelési Intézet igazgatói. A kul uszminiszter dr. Hankiss János és államtitkár, egyetemi ny. r. tanárt az Országos Iskolánkülsi Népművelési Intézet igazgatójává, dr. Miller Rezső ny. r. tanárt az intézet helyettes igazgatójává kinevezte.

— **A kistéplomi egyházközség** központi bibliaköre ma, szerda délután öt órakor a Révész-tér 2. szám alatti gyülekezeti teremben összejövetelt tart; elő te nőszovaló megbeszélés lesz. Régi és új tagokat szeretettel hív: Uray Sándor vezető lelkész.

— **A Turáni Vadászok Országos Egyesülete** — a belügyminiszter rendeletere alapján — a jövőben a Turáni Vadászok Országos Szövetsége elnevezést használja.

— **Debreceni írók** a magyar rádió műsorán. Ma este hét órakor Veressné Főző Erzsébet, az ismert név debreceni író nő dalai-ból a rádióban énekel. Hajdú Anna Suki Tóni és cigányzenekara kísérelével.

— **Csapó-utcai egyházközség** vegyes bibliaköre ma délután 5 órakor tartja szokásos összejövetelét a Szappanos utca 16 szám alatti levő gyülekezeti otthonban. Azok számára, akik bármilyen természetű elfoglaltság miatt ezen az összejövetelen nem vehetnek részt, 7-8-ig a Szechenyi-u. 4. sz. alatt levő lelkészi hivatalban lesz külön bibliára.

— **Svédország tiltakozott** Londonban légi terének megsértése miatt. Stockholm hivatalosan közölte, hogy a londoni svéd követ tiltakozott a brit kormánytól amiatt, hogy brit repülőgépek január 6-án megsértették a svéd terület semlegességét.

Uj lelki mozgalom: Nagy magyar engesztelés

A Szociális Missziótársulat gyűlése

Tegnap délután a piarista gimnázium tanácstermében tartotta a Szociális Missziótársulat helyi szervezete ezidei első gyűlést, amelyen a tagok melegen üdvözölték a hosszú idő óta először megjelenő **Balassy Miklós** né elnököt.

Ima után **Balassy Miklós** mondott költői szépségű megnyitót, amelyben hangoztatta, hogy Jézus nevében kezdenek az új év új munkájához. **Pogarassy József** né a mult gyűlés jegyzőkönyvét olvasta fel, **Markovszky Vilma** pedig a titkári jelentést terjesztette elő, amelyben a helyi szervezet munkájának sokrétűsége mutatkozott meg. Ugyanő olvasta fel a templomi varrodában dolgozó hölgyek munkájáról szóló jelentést. **Mátrai Imre** a pénztári jelentést terjesztette elő.

A hölgyek megállapodtak abban, hogy technikai okokból a **havi gyűléseket ezután minden hónap második hetijén tartják**, az eddigi második kedd helyett.

— **Eredménnyel** végződtek a svéd-német kereskedelmi tárgyalások. A svéd-német áru- és fizetési forgalomról folyó tárgyalások eredményesen befejeződtek. A fizetési forgalom terjedelmét 900 millió márkára becsülik. Svéd részről elsősorban acél, érc, gépeket, fát, papírost; német részről pedig szén, kokszt, vegyi anyagokat fogna szállítani.

— **Spanyolországban** lezuhant egy amerikai repülőgép. A légénység egyik megmenekült tagja, a spanyol hatóságok internálták. A gép személyzetének többi tagja valószínűleg életét veszette.

— **Asztalosmesterek** figyelmébe! Ma este 6 órától szegutalványoszás, utána pedig szakosztályi ülés lesz. Tekintettel az idő rövidségére, külön meghívó nem lett küldve, ezért minden kartárs hívja fel ismerőseinek figyelmét a jelen közleményre. Az utalványok ma este október 14-én érvényesülnek. **Bálint Sándor** szakosztályi elnök.

— **Turista vetített képek** előadás-sorozatban ma este fél 6 órakor színes felvételeiből készült, diaprojektív képekkel előadást tart „ORTE utazás Borszékől Boglárig” címmel dr. Nyireő István egyetemi könyvtárigazgató. Erre az előadásra a turista előadások bérlési-nek és az érdeklődőknek figyelmét ezúton hívjuk fel. Napjegy kapható a múzeumban levő pénztárnál 50 fillérért. Előadás után a turista adósszajvetel a Páll vendéglőben lesz.

— **Ötvennégy vagon** sőt szortak a bukaresti villamosokra. A bukaresti közúti vasutak vezérigazgatósága a forgalom zavaralanosságának biztosítás érdekében nem kevesebb mint 54 vagon sőt, szortatott a sínre.

— **Ellópták** élelmiszerjegyeit Majoros Sándorné kommcenciós család, Ebes 41. szám alatti lakosnak. Károsult feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

* **Ezüstlakodalom.** Szolnoki István és neje, Szolnoki Istvánné szül. Virágos Margit Bellegel 32 szám alatti lakosok folyó hó 8-án tartották ezüst lakodalmaikat. Az ünnepélyen számos rokonukon kívül több jóbarátjuk is felkereste és elhangozták őket kívánataikat.

* **Dr. Naményi Gyuláné** Szentendrei Olga gyorsíróiskolájában (Batthyány-u. 1) január elején tanfolyamkezdés. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasútkedvezmény. Debreceni tanker. főig. engedélyszáma: 6475/1942.

* **Jegyző Urak!** Adóügyekben jártas, rövid ideig jegyzői irodában dolgozott 55 éves román kat., románul, némeül beszélő érettségizett tisztviselő kisegítő állást keres. „Komoly munkaerő” jellegre kiadható.

Bus Hedvig missziós nővér a központ üzenetét tolmácsolta. Kérte, a debreceni missziótársulati hölgyek is álljanak be abba a lelki mozgalomba, amely a **nagy magyar engesztelés** nevet viseli. Tudatosan vállaljuk, büneinkért való engesztelésül, a mai kemény idők megpróbáltatásait nehezítve.

Ebbe a lelki mozgalomba kapcsolódva **Balassy Miklós** felkérte a tagokat, hogy a **Boldog Margit szentlé avatása alkalmából rendezendő triduumon** teljes számban vegyenek részt. Szóba került a húsvéti lelkigyakorlat kérdése is. A Vöröskereszt megkeresésére állandó gyűjtést rendeznek. E hónapban a Missziótársulat nem szociális munkájának céljaira **teajegymegváltással szentülküli teát** rendeznek. Február elején egy szabályos teadélután fogja a cél szolgáltni.

Egyéb kisebb jelentőségű kérdések megvitatása után ima zárta be a Szociális Missziótársulat ezidei első gyűlést.

— **A török diákok** hazatérnek Németországból. Istanbulból jelentik: A török kormány a német területek bombázására való tekintettel a Németországban tanuló török diákokat Németország elhagyására szólította fel.

— **Kilopták az ablaküveget.** Nem mindennapi lopást követtek el ismeretlen tettesek **Krausz Lajosné** Homok-utca 101. szám alatti lakos kárára. Kamrájáról kilopták a 2x2 méteres ablaküveget.

— **Gyerekek, ha verekednek.** Józsa Andrásné dohánygyári alkalmazott, Kurucz-utca 62. szám alatti lakos, feljelentést tett a rendőrségen egy fiatalkorú suhanc ellen, aki **Lenke** nevű hat éves kislányának verekedés közben kiütötte két fogát.

— **Amíg táncolt, a tolvaj „dolgozott”.** Zsugonits Ilona szemlélni alkalmazott feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki egyik táncteremből ellopta tállakabóját 300 pengő értékben.

— **Eltűnt 1000 pengő értékű** ékszer. Major Lászlóné Péterfia-utca 23. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy lakásáról eltűnt egy értékes aranylánc, egy rubintkereszt briliánsokkal 1000 pengő értékben.

— **Ellópták a kiterített 1500 pengős takarót.** Békés Klára Szechenyi-utca 21. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki lakása emeleti folyosójáról az oda kiterített 1500 pengő értékű takarót ellopta.

— **Besurranó tolvaj** elloptott egy pár eszmatát öv, Barta Lajosné, Honthi utca 21. szám alatti lakásáról. A rendőrség nyomában van a tettesnek, akit a házbeliek láttak eltávozni és pontos szemlelylefrást adtak róla.

— **Kivágták az udvarban levő nyárfát** éjszakai órákban ismeretlen tettesek. **Vodilla Istvánné** Kurucz-utca 62. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki az éjszakai órákban kivágtatta az udvaron levő nyárfát és a mintegy két mázsányi fát elvitte.

— **Libabiztalás** tömés nélkül. Porosz-Sziléziában új módszerrel két hét alatt — tömés nélkül — teljesen meghízalják a libákat. A módszer a következő: tejjel kevert zabdarát, árpadarát, kukoricadarát adnak állandóan a libának és kevés vizet. Hogy jól emészen, itt-ott kevés szitált faszénpor, is kevernek a dara közé. A takarmánnyal nem lehet takarékoskodni, mert az állatnak két hét alatt annyi ételmelet kell fogyasztani, amennyit 4-5 hét alatt beletömnék. A rohamos hizás titka, hogy éjjel-nappal egyék, evégből kis lámpással világítani kell azt a helyiséget, amelyben az állatok hizalják, ennek költsége 6-10 állatnál számba se jöhet. Az ilyen libák húsa ízesebb és hája szilárdabb, kiadósabb. Ismételt: sokat enni, keveset inni, ez a szabály a hizalásnál.

A debreceni fodrászok kérés az este 6 órai zárás bevezetését

A borbély és fodrászszakosztály hétfőn **Nagy Ferenc** elnökletével ülést tartott. Napirend előtt **Biró Kálmán** szólalt fel a borbély és fodrászszövetek zárlatának ügyében. Kifejtette, hogy a borbély és fodrászszakosztály tagjai is igen nehezen tudják biztosítani üzeloanyag-szükségleteiket és ezért indokolt, hogy az este zárás ideje hat órában alapítsák meg. Ebben az ügyben küldöttségileg kérelmet terjesztenek a polgármester elé.

Biró Kálmán kérte, hogy a borbély- és fodrászszak nehéz helyzetét nyomatékosan ajánlják az illetékesek figyelmébe. A borbélyiparban csak látszatforgalom van, mert az anyagokat méregdrágán tudják csak beszerezni és ehez képest a kiszolgálási árak elenyészően csekélyek. Az elnök ezután közölte az OTI-díjak felemelésére vonatkozó rendeletet, majd ismertette a kélszáz pengőn felül kereső alkalmazottak után fizetendő nyugtalanítókra vonatkozó rendeletet.

Az elnök utánjárására sikerült kivívni, hogy a borolyaszállítmányokból elmaradt négy havi mennyiséget most a mesterek egyszerre megkapják.

A szakosztály képviselőitni fogja magát a Budapestén február 2-án és 3-án rendezendő fodrászversenyen.

Az elnök beszámolt arról, hogy a szakosztály erejéhez képest a hadbavonultak hozzátartozóit támogatásban részesítette.

— **Meghalt Pétaín parancsör-tisztje.** Pétaín tábornagy parancsör-tisztje, Borromme ezredes embóliában meghalt. Az ezredes tíz nappal ezelőtt gépkocsibalesetet szenvedett és súlyosan megsérült a fején.

— **Öngyilkos lett a baltimori angol főkonzul.** Sir An hony George baltimori brit főkonzul vasárnap öngyilkos lett. Baltimori szállójának negyedik emeletéről kiugrott az ablakon. Sir An thony 57 éves volt és a legközelebbi napokban üdülési szabadságra kellett volna mennie. A háború kitörése előtt Sanghájban teljesített szolgálatot, ahol a háború kitörése után a japánok internálták. Internálás alatt betegséget szerzett, amelyből nem gyógyult fel.

— **Isaák Imre** tóda, a máramaros-ugocsi református egyházközség vezetője be nemrég elhunyt esperesének, **Isaák Imre** tésai lelkésznek eszperesi örökét. Az egyházközség új esperesévé **Papp József** máramaroszigeti lelképász-tor választották meg, aki a megszállás alatt bátor kiállású vezetője volt a máramarosi magyarságnak.

— **Zágrábban** légvédelmi pincéket építenek és a város hitelt ad a háztulajdonosoknak az építkezéshez. Szó van arról, hogy mivel a város több dombon épül, a dombok alá alagutat ásna óvóhelyeknek.

— **Románia** az elmúlt öt esztendőben a rendeleteknek olyan tömeget hozta, amire még példa nem volt. Romániában öt év alatt öt-ezernél több törvényt alkottak. Az utasítások és szabályrendeletek száma is tekintélyes az elmúlt öt év alatt.

— **Bolognában** légi támadás áldozata lett **Dely István** fes. ömívész, akinek holttestét a romok alól még nem tudták kiszabadítani. A neves festőművész Nagy-bányán és Nagyváradon nagyon sokan ismerték.

— **A vatikáni pápai őrség** létszámát — min a vatikáni rádió közölte — kétezer főre emelték. Az őrség létszáma békében 500 fő.

— **Olasz földről szállnak fel** már a szövetséges bombázók. Mint a brit hírszolgálat a szövetségesek északafrikai főhadiszállásának hivatalos közleménye alapján jelenti, a szövetséges nehézbombázók már olasz földön levő repülőterekről indulnak el támadásaikra.

A vendéglői árat és a kiszolgáltatót adókat ellenőrizni fogják

A közellátási miniszter körten deletet intézett az illetékes hatóságokhoz a vendéglátó ipari üzemek árainak ellenőrzésével kapcsolatban. A jövőben nemcsak az fogják figyelni, hogy az árak betarják-e, hanem azt is, hogy megfelelő adagot szolgálnak-e a vendégnek. Az árdrágítás ugyanis nemcsak úgy lehet elkövetni, hogy az árakat engedély nélkül emelik, hanem úgy is, hogy kisebb adagokat adnak. Az ételárakhoz nem lehet hozzászámítani a forgalmiadót sem, mert az már benne van az árakban.

Vasvillával fejbeverték ismeretlen támadók — a debreceni klinikán belehalt sérülésébe

Fülöp Imre 39 éves penészkész gazdálkodót vasárnap éjszaka lakásán ismeretlen tettesek meg-támadták és vasvillával agyba-főve verték. A szerencsétlen embert a véres támadás után órák-kal később vérébefagyva találták meg. Első orvosi segély után vonaton Debrecenbe szállították és a mentők a MÁV-pályaudvartól beszállították a sebészeti klinikára.

A klinikai vizsgálat megállapította, hogy **Fülöp Imre** agyarázkódást és koponyalapi törést szenvedett a vasvilla ütése következtében. Mindent elkövetettek mentésére, a szerencsétlen ember azonban anélkül, hogy eszméletre tért volna, tegnap hajnalban meghalt.

Holttestét a törvénytörési bonctani intézetbe szállították és elrendelték a boncolást. A nyomozás megindult a tettesek kézrekerítésére, akik vasárnap éjszaka valószínűleg bosszúból verték úgy össze **Fülöp Imrét**, hogy sérüléseibe belehalt.

— **A leventegyűlés** ifjúveze-tői körének összejövetelei folyó hó 15-én a szokott időben, 1/28 óra-kor újra megkezdődnek. Parancsnok.

— **Tizenhétévesre** javította magát irataiban **Bende Gábor** 49 éves dési földművelő, mert fiatal nőt akart feleségül venni. A bíróság előtt azt vallotta, hogy csak tíz évvel akarta megfiatalítani magát, de nem ért jól a betűkhöz és véletlenül írt tizenhétéves irataiban. Bár — mint mondotta — kár volt az igyekezetért, mert a leány időközben férjhez ment egy huszonkétéves fiatalemberhez.

— **A nők szervezése** a Poglavnik testőrségébe. A Poglavnik rendeletére a Poglavnik testőrsége mellett segédszolgálatra most egy női csapatot állítottak fel. E csapatnak csak önkéntes belépéssel lehet tagja valaki.

— **Negyhétosztokos** hideg Svédországban. Svédországban hétfőn országzerte állandósul, a téli időjárás. Az ország északi részében a fagypont alatt 47 fokot mértek.

— **Arzéns rántotta.** **Korcz Imre** nemesradói gazdálkodó egy családiban lakott fivérével, **Csallajossal**. A testvérek jól megfértek egymással, de az asszonyok annál többet veszkédtek. **Korcz Imre** felesége elkeseredésében arszola permetezőszerezlet megmérgezte magát, majd mikor felgyógyult, elhatározta, hogy sógoron-jét elteszi láb alól. Evégből arzén kevert **Korcz Lajosék** lisztébe. **Korcz Lajos** egy reggel rántó fát készített, melybe kevés lisztet is tett. Megízlelték a rántót, de hamar othagyták, mert különö-szaga az ételnek. Ennek ellenére beegtek lettek. Orvosi megállapítás szerint **Korcz Lajosék** arzénmérgezésben szenvedtek. Bűn vádi eljárás folytán a törvénytörő nyolcévi fegyházra ítélte **Korcz Imrénét**. Az ítélete, a győri tábla helybenhagyta. A Kúria az asszony büntetését most 12 évi fegyházra emelte fel.

PRO PATRIA

Csúszhorvult szívvel, soha nem muló mélységű fájdalommal leentük, hogy egyetlen fiám, illetve testvérem

Pajtás (pongyeloki Rajth) László m. kir. repülő főhadnagy

A magyar Erdemrend lovagkeresztjének tulajdonosa a kardokkal, a Brozermeknek haniszalagon a kardokkal, a Tüzkereszt I. fokozatának, a Felvédek, Erdélyi és Délvidéki Emlékérmeknek és a német I. és II. oszt. vaskeresztnek tulajdonosa. 1943 december 1-én, 33 éves korában a keleti harcokban hősi halált halt.

Engesztelő szentmise 1944. január hó 12-én reggel 8 órakor a kassai Dómban. Meglehetősen hősi lelkű nyerte el az örökélet győzelmi koronáját!

Öv. ponyeloki Roth Alapné és nemus bankó Pajtás Emma édesanyja

Scheibert Lászlóné és ponyeloki Roth Erzsébet testvére

Minden külön értesítés helyett.

Gyászrovat

Öv. Tóth Ferencné Szőlőssy Julianna 76. évében elhunyt. Temetése ma délután félnyolc órakor lesz a köztemető disztrava aloszójából. Lakás: Busi-utca 11. Temetést Bartha vállalata végzi.

Szálkay Évike 1 hónapos gyermek temetése szerdán 2 órakor lesz a köztemető 3. ravatalozójából ref. szertartással. Lakás: Bíró-utca 9. Pusztai temetkezés.

Öv. Nyilas Károlyné Csordás Julianna 53 éves temetése szerdán délután 3 órakor lesz a köztemető 3. ravatalozójából ref. szertartással. Lakás: Olajút 59/a. Pusztai temetkezés.

Czakó János temetése szerdán délután 2 órakor lesz a köztemető IV. ravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

Anyakönyvi hírek

Születések: Sipos Lajos MÁV lakatos, Bujdosó utca 11, fiú Zoltán, Orenstein Béla rajzoló, Kigyó utca 14, fiú Péter, Csálanyszi Gyula MÁV lakatos, Szepesi u. 16, leány Éva, Arany Sándor t. máj, Pandur utca 14, fiú János Vágner Bálint napszamos, Erdély utca 16, leány Margit, Anton György gazdasági cseléd, Nagyhegyes 2, fiú György, Karmazsin József gazd, cseléd, Ebes 15, fiú László, Bartha Sándor raktári munkás, Kabar utca 2, fiú Gábor Rosenbergné Ignác egyházi, Pásti utca 4, fiú Miklós és leány Gabriella (ikrek). Faják János ácssegéd, Rothemere utca 36, fiú András, Kanál József földműves, Vértés, leány Irén, Sshönberger Samu népiszkola igazgató, Széchenyi utca 51, fiú Gábor, Farkas Kálmán népenész, Tóth Árpád u. 42, fiú Pál, Lakatos Mihály napszamos, Rázó Gyula utca 1, leány Katalin, Baksi András napszamos, Nagyalomuz 133, fiú István, Kövér László gyárimunkás, Lajoskirály-tér 4, leány Mária, Lakatos József gazdasági cseléd Szepes 39, fiú János, Egri Sándor borkészítő, Kórház utca 3, leány Erzsébet, Sztrikk István földműves, Belleglő 309, leány Julianna Györy László MÁV segéd tiszt Rákóczi utca 21, fiú Csaba, Takács László asztalossegéd, Olajút 31 B, leány Éva, Nagy István asztalossegéd, Rakovszky utca 17, leány Ibolya, Balázs Lajos ref. lelkész, Erbogyozó, leány Gabriella, Szőlősi János MÁV máháló, Kanális utca 57, fiú János, Szabó S. András napszamos, Hétevezér utca 5, leány Mária, Déak Imre napszamos, Hajdú-Sámsón, fiú Ferenc, Kovács István kishirtokos, Halastó utca 14, fiú István, Mátyás Gyula MÁV, Szabla utca 11, leány Ibolya, Horváth János ht. őrmester, Veres utca 26, fiú Mihály, Éllás Béla lapkiosztó, Erzsébet utca 10, leány Ibolya, Bodnár Mihály gazdasági cseléd, Bánk 38, fiú Sándor, Erdei Lajos szobafestősegéd, Homok utca 82, leány Erzsébet és fiú Lajos (ikrek) Balogh Sándor gazd kocsis, H-Bőszörmény, fiú Imre, Grósz József kereskedő, Berettyóújfalú, fiú János, Dr Matkó Imre városi fogalmazó, Csörsz utca 7, fiú Sándor, Szilgyi Antal gazd, cseléd, Pac 11, fiú Imre, Faragó István földműves Belleglő 291, leány

Iona, Szabó Antal erdőtelepítő, Pac 20, fiú István, Diószegi Sándor szakács, Kishegyési út 7, I. Julia, Novák József gyárimunkás Toroczkó utca 60, fiú András, Czakó Kálmán malomtulajdonos, Bescnyótelep, fiú Kálmán, Papp Imre MÁV, Vilmos császár körút 46, leány Zsuzsanna, Kiss Gábor állatorvos, Hajdúszoboszló, leány Klára, Bényei János gazd, kocsis, Pallag, leány Veronika, Jónás Jenő alkalmi napszamos, Derecske, fiú Sándor, Bodnár Gábor gazd, cseléd, Halap 159, fiú Gábor, Nagy Antal MÁV altiszt, Sz Papp István utca 26, fiú Antal, Dékány Béla vonatkísérő, Erzsébet utca 1, fiú Attila, Dömölky Ferenc lakatossegéd Farlaks utca 1 szám, leány Klára, Lipták Andor fűszerkeres, igazgató, Csapó utca 22, fiú Csaba, Kovács László gyárimunkás Nagyszalonta utca 63, leány Róza, Cseresznye András földműves, Belleglő 9, leány Erzsébet Balogh Gábor őrmester, Honvéd utca 4, leány Éva, Diószegi István kishérlő, Belleglő 257 B, fiú Ferenc Sörös András gyárimunkás, Hajdúhadház, leány Aranka.

Eljegyzések: Szabó Gyula gazdasági cseléd—Kerész Zsófia Belleglő 65. Szilgyi Andras kocvás s. Gróf Vécey u. 27.—Vámosi Julianna Wolaffka u. 14.

Házasságok: Varga István posta kis. altiszt—Nagy Irina Fokos u. 15. Veres József tizedes M. pályi—Sápi Gizella Apaffy u. 133. Sombai György zenész szakaszvezető Ruyter u. 74.—Hegyaljai Iona Csuka u. 11. Sajtós Bálint tsz. szakaszvő—Lovász

Iona Bujdosó u. 18. Jenei Sándor honvéd Mezőhegyes—Mészáros Erzsébet Barcaság u. 9. Lakatos János kocvás s. Tóth A. u. 49.—Szóvati Erzsébet Erzsébet utca 67. Grisnik Janos allatkeres, Lánycsók—Gajdán Margit Kiss A. u. 27. Laskai Lajos u. tisztv. Szabadka—Meggyesfalvi Pólexina Szegényhársor 4. Paluska Ferenc sutó s. Magyar u. 28.—Király Irén Rákóczi u. 6. Tisza Jozsef mav. u. altiszt Józsaí u. 22.—Békési Róza B-útváros. Majoros Gtivan képlakatos s. Eprekert u. 29.—Orsó Erzsébet Erdei u. 31. Ilyés Zoltán ref. kántortanító Szamoskér—Szóke Vilma Borz u. 3. Ujjaludi Sándor műszerész és villanyzerelő Arnold u. 15.—Pek Julianna Sz. Papp u. 5.

Halálozások: Siegelbaum Marton izr. 75 éves, Cegléd u. 4. Kovács Károly ref. 80 éves, Ebes 32. Fürstenzeller Istvan rk. 77 éves, Tóth telep 11. u. 37. Csóka Sándorné ref. 41 éves, Honvéd u. 22. Csanády Akos ref. 88 éves, Ferenc József út 43. Szakács Balázs ref. 47 éves, Tornyoapáca. Papp Lajos rk. 14 napos, Nyil u. 134. Papp Gyula ref. 16 éves, Hadhazy u. 5. Koltay Frigyes evang. 46 éves, Csokonai u. 24. Kóvári Elek rk. 19 éves, B. pest. Máthé János rk. 55 éves Vigkútv. M. h. 25. Titusz László ak. 24 éves Alsóraholicza. Öv. Szanyi Józsefné gk. 72 éves, B. B. B. u. 16. Fekete Gyözyrné ref. 74 éves, Pósa u. 54. Kusler Károly rk. 22 éves, Komját, Bilog Tivadar ref. 1 hónapos, Székelyhadostály u. 7. G. Kovács Gábor ref. 1 hónapos.

„A magyar néplélek csupa költészet és filozófia”

Debrecenben és a Hajdúságban 140 népi játékot, rigmust gyűjtöttek össze.

Debrecennel az elmúlt időben kissé mostohán bántak a népjátekok gyűjtői. Volgy István nagy gyűjteményéből és más szerzők gyűjtéséből is kimaradtak a debreceni népi játékok, rigmusok. Általában a Hajdúságot úgy kezelték ezen a téren, mintha út hiányoznának ezek a kedves, hangulatos népszokásokból eredő játékok.

Az elmúlt év végén Szatmári István, aki évtizedek óta foglalkozik a népköltészet termékeinek és a népművészet anyagának gyűjtésével és megcsinálta többek között világviszonylatban az első összehasonlító könyvtanulmányt egy nemzetek népművészetére és népköltészetére között. Debrecenben járt és négy napos debreceni és háromhetes hajdúsági tartózkodása alatt 140 népi játékot és rigmust gyűjtött össze, melyek egyetere megváltottatják azt a nézetet, mintha a debreceni nép alkotóképessége ezen a téren kissé sivár lett volna.

Nagyon kedves, eredeti és szép játékokat gyűjtöttek a Hajdúságban és Debrecenben — mondotta munkatársunknak Szatmári István — Annyi humor, mélység és igazi költészet van ezekben, hogy gyűjteményem legszebb darabjai sorába tartoznak. Itt van néhány sor példál a téli köszöntőből: Megjött a hó eme télen Nem jart már mifelénk régen Szűzféhez lebegő leple, Akár az angyalok lelke Betakarja eme földet. Mind mi csúnyán feketélt. Így hullongjon a lelkedre A mindenségnek szerelme...

A magyar néplélek csupa költészet és filozófia. Tele van mély és végtelenül finom meglátással, csupa ösztönösséggel. Színe megalto, hogy egyszerű, tanulatlan embereknek milyen csodálatosan mély és finom meg látásai vannak. — Régen hangoztatják már azt, hogy a magyar úri nép, a legegyszerűbb néprétegekben is van valami előkelőség, valami tudatalatti noblesse. En viszont azt mondom, hogy a magyar ezenfelül művésznemzet, hihetetlen gyöngéd, színes, megkapó poézis szöveit át népköltészetét, népmeséit és játékeit Keleti származásának helyege pedig józan, filozófus élet szemléletében van. Ha a magyar népi mondásokat össze gyűjtve olvassuk akkor látjuk, hogy alig van filozófiai rendszer Kanttól Spencertig, a legerő-

sebb életigenlőktől Schopenhauerig, akiknek megállapításaira példát ne találunk a magyar népi mondásokban, a találó, mindig elevenre tapintó, szellemességtől szikrazó, de ugyanakkor mely megállapítások százaiban. Ha nyomon követjük a magyar népmondások és népszokások eredetét, egy egészen új, megkapó perspektívájú világ- és életszemléletet, a magyar filozófiai rendszer szemléletete bontakozik ki.

Nem ártott meg a magyar népléleknek korunk sok divatos áramlata? — érdeklődünk. — Arra gondolunk, hogy a rádió, a városokba került filmek és a film révén pedig a film és a színház is eljutatta a néphez az igazi magyar dalok helyett az emelyítő slágereket, üres, gicces nótákat, szanzonekat. Nem hat ez károsan a néplélekre?

A néplélek sokkal erősebb, hatalmasabb valami, minthogy a muló divatok megárlhatnának neki. A nép felszedi ezeket az üres, divatos dalokat és szokásokat, de aztán áthasonlítja saját lelkére, saját képésására, saját ízlése szerint. Allitom, hogy népdalaink jelentékeny része is ilyen átfarmált divatos darabokból született. Ugyanígy a »Lesz maga juszit is az anyéma, vagy Tenyeremen hordom, is már népdal változatban ütötte meg egyes helyeken a fülemet. Ki emlékszik ma már ezekre a 6-8 évvel ezelőtti divatos slágerekre. A népdal, a néplélek megőrítte egy-egy foszlányát, átgurta azt a saját ízlése szerint. A népléket nem kell féltetni: kihever az súlyosabb dolgokat is egy kis sláger-nyavalyánál. Amint hogy a ponyvák bandái, rémhístoridából is olyan remek, izes, zamatos, magyar szívet és humorral bearanyozott történeteket forrt ki, hogy leestt az ál-lam, amikor ráismertem, mi adta az ébresztést a népléleknek ezekhez a hístoridákhoz.

Ha elmélyedünk a magyar léleknek pazarul gazdag kincsei között, egy életet rászánunk arra hogy összegyűjtsük dalait, történeteit, rigmusait, játékeit, találmányait, szokásait, akkor érezzük igazán, hogy kis létszámmal is milyen nagy nép vagyunk. Az pedig, hogy Debrecen elhanyagolták a múltban ezen a téren, a legsúlyosabb tévedés volt. Egyik legszebb karácsonyi népdortjátékom debreceni eredetű a hátszer megfeszített Krisztusról, aki visszajött a mai

világba és gyógyításáért, tanításáért, csodatételeiért stb. külön külön megfeszítette újból az emberiség 1800 évvel születése után. A legmagyarabb város népjátekait, dalait, rigmusait magukon hordják azt a sajátos, eredeti szellemet, mely azt a várost jellemzi — fejezte be nyilatkozatát Szatmári István.

Felétén adta el az el-sikkasztott kenyeret, — lopásért két, árdragításért egyhónapi fogházra ítélték

Még december közepén történt, hogy Dimokos Gábor, Mikepércsi út 7. szám alatti lakos sikkasztás vétségével vádoltan állott a debreceni törvényszék egyesbírája előtt. A vád szerint Domokos Gábor a gazdája által rábizott 12 kilogramm kenyeret eladta s ezért jogerősen két hónapi fogházat kapott. Ezzel szemben nem emi véget az ügy, mert bebizonyosodott, hogy Domokos Gábor a maximális áron felül adta el a kenyeret. Így került ügye dr Pogány Béla, újszóra-egyesbíró elé, ahol a vádolt azal védekezett, hogy a 12 kg kenyérral betört egy kocsmába, ott lerészegedett és nem tudja, hogy ki vitte el a kenyeret tőle. Elmondotta még, hogy amikor kezdett kijózanodni, a legnagyobb meglepetéssel látta, hogy asztalán tizenkét pengő van. A pénzt aztán zsebrattette. A vádolt védekezésével ellentétben a bizonyítási eljárás a vádat igazolta és a törvényszék Domokos Gábor árdragító visszaélés vétsége miatt egy hónapi fogházzal sújtotta. Az ítélet jogerős.

KÖZGAZDASÁG

Szőlőiskolát állítanak fel Debrecenben

A hegyközségi tanács munkássága a szőlőbirtokosok érdekében

Hajdúböszörményben a Boda, Rákóczi és Lorántffy szőlőskertek hegyközségei vasárnap tartották közgyűlésüket.

A folyóúgyek és a költségvetés megállapítása után Bíró Géza, a hegyközségi tanács titkára fontos bejelentéseket tett. Közölte, hogy a tanács az év folyamán szőlészeti és gyümölcsészeti tanfolyamokat fog rendezni s az elsőt már január 11-én, 12-én és 13-án Vámospérecen tartják. A hajdúvármegyei hegyközségi tanács megkönnyíti a szőlőesszék és gyümölcsfacsem-ték beszerzését. Ebből a célból a tanács Debrecenben 6 katasztrális holdas szőlőiskolát fog felállítani, ahonnan az egész vármegye és Debrecen város szőlőtelepítését is irányítani fogják. A tanács végzi az anyagbeszerzés irányítását is, így ebben az évben hegyközségeknél 20-20 kilogramm arbronesvasat fog kiutalni az öntözővödrek és puttonok javításához. Ezenkívül minden hegyközség részére még 1-1 mázsa arbronesvasat igényelnek. Az idén a rézgálichiány miatt fekete gálicot fognak elősorban biztosítani. A fekete gálic ugyanis 40 százalékos rézgálicot tartalmaz és általában pótolja a rézgálicot. A most megjelent rendelet szerint a szőlőtulajdonosnak katasztrális holdanként 4 kilogramm rézgálicot és 14 kilogramm fekete gálicot kapnak, ezenkívül 4 kilogramm mészkénlt. A gyümölcsösök — sajnos — rézgálicot egyelőre nem igényelhetnek, így számukra mészkénltéri és más védőszerről fognak gondoskodni.

A sertéshúst is beszámítják a gazda beszolgáltatási kötelezettség teljesítésébe

A hivatalos lap közellátási miniszteri rendeletet közöl a gazdákodó által beszolgáltatott sertéshúsnak a beszolgáltatási kötelezettség teljesítésébe való beszámítása tárgyában. A gazdákodó, ha a gazdaságban alkalmazott éves gazdasági eszeldek és időszaki munkások ezalonna, és zsrűk-ségletének fedezésére ser ést vá-

DEBRECZEN 7. OLDAL 1944. I. 12.

gat, a levágott sertés húsát beszolgáltatási kötelezettségének teljesítésére felajánlhatja. A vágás előtt 15 nappal előbb írásban kell bejelenteni a szándékot a mennyiség megjelölésével a területileg illetékes közellátási felügyelőnél. A határozatot a közellátási felügyelőség írásban közli az érdekeltekkel. Elfogadás esetén a sertéshúst a gazdálkodónak a szabadválasztású terményekre és termékekre vonatkozó beszolgáltatási kötelezettsége teljesítésében kilogrammonként ha búzaegységgel kell beszámítani. A beszámításnál a csontot is — ha az a beszolgáltatott húsmennyiség 25 százalékát nem haladja meg — számlásba kell venni.

A beszolgáltatott húsert az átadás helyére megállapított hatósági árat fizetik. A húsforgalmi és húsfogyasztási adó, valamint a húsvizsgálati díj a beszolgáltató gazdát terheli.

Debreceni állatvásárok

A debreceni állatvásárra felhajtottak 149 sertést, eladtak 92. Lóbból felhajtás 235, eladtak 106. Szarvasmarhából 450, eladtak 249 volt. Választott malac páronként 140-185 pengő, hasaskoca 500-860 pengő. Vágóelő 220-455 P, silány igás 420-700 P, középes igás 700-1500 P, jó igás 16 1500-3000 pengő. — Vágómarha: I. r. ökör 220 fillér kilónként, II. r. 200 fillér, III. r. 180 fillér, csontozni való 150 fillér. Bika I. r. 215 fillér, II. r. 195 fillér, III. r. 175 fillér, csontolni való 145 fillér. Tehén I. r. 210 fillér, II. r. 190, III. r. 170 fillér, csontozni való 150 fillér, hat százalékos engedmény Vágóborjú I. r. 240 fillér, II. 210 fillér, tinó, ökör előltyban kilónként 250-350 fillér. — Fejőstehén darabonként 1000-3200 pengő. Irányzat lanyha.

SPORT

A DVSC új támadósora gólképesebb lesz, mint az őszi volt

A DVSC egyik vezetőségi tagjával beszélgettünk a csapaterosítéstről és a tavaszi bajnoki idény esélyeiről.

Sajnos — mondotta munkatársunknak — ezúttal sem lehetett maradéktalanul megvalósítani terveinket. Szerettük volna megszerezni Bogárt, akivel jobbszélső kérdésünk végre megoldódott volna. A nyiregházi vezetőség azonban olyan összeget kér a játékosért, hogy azzal komolyan foglalkozni sem lehetett, nemcsak nekünk, de a Ferencváros is abba hagyta a tárgyalásokat a 35 ezer pengős lelépési díj nyilvánosságra hozása után. Csanasinov személyében egy nagy technikai építő összekötőt szerettünk volna támadósorunkba állítani, akinek labdái feljavították volna Szilgyi gólképességét. Ez sem sikerült. Csanasinov sértült az ősz folyamán is sok mérkőzésről hiányzott, nekünk pedig teljesen rendben levő játékosokra van szüksegünk, ha már áldozatot hozunk az erősítés érdekében.

Lukács megszerzése komoly nyereség. A jötermetű, kitűnő zúgló csatár kemény, jól kezeli a labdát és jól lö minden helyzetből. Dohos nagy tehetség, bíznak benne, megállja helyét. Ott van még Vraneycs, a körösvidéki válogatott csatár, Kádás, Bizom benne, hogy a DVSC új támadósora jóval gólképesebb lesz, mint az őszi volt.

Az új szertemények beállításával megerősödik azonban a fedezetor is, hiszen Tisza és — ha marad — Mester rendelkezésre állnak fedezet posztokon. A közvetlen védelemben Nagy Mihály és Keskeny remélhetőleg formába jön és a kitűnő Csokai B. Nagy hátvédpárt jól egészítik ki bármelyikük.

Egészsen véve a nagyrészt fiatal játékosokból álló DVSC-től további fejlődést és jó szereplést várhatunk tavasszal.

A DVSC játékosok tornatermi edzéseit kezdte meg a tavasz

előkészíteteket. Ha az idő nem változik hidegebbre, akkor már a hét végén a szabadság tartanak edzést.

Opata Zoltán csapata volt a legszorgalmasabb a tavaszi előkészítések terén. A Bonyhádival megerősödött Kolozsvári AC már meg is kezdte edzését.

A WMTK megővta a BTK ellen elvesztett ökölvívó csapatbajnoki mérkőzését, mert szerintük Váczi leléptetése jogtalan volt.

A DVSC-en kívül még hét csapat vesz részt az országos birkozó bajnokságokban. Budapestről a WMTK, BVSC, MÁV Előre és ha a Kolozsvári MTE nem tud indulni: az UTE, vidékről a DVSC, Kecskeméti TE, Ceglédi MOVE, Miskolci VSC és Kolozsvári MTE vesz részt a birkozó csapatbajnokságban, melynek nagy favoritja a DVSC.

A szépen szereplő Tarányi után Mihályfi László kapott meghívást péntekre a kihívásos birkozó bajnokságra.

A D. Villanygyár csapata is erősíti a tavaszi bajnokságra. Két új játékos igazolását nyújtják be közelesem.

Kudas a Földén SC jóképességű játékosai elfoglalták állását Debrecenben s minden valószínűség szerint igazolása is megtörténik a DVSC-hez.

Hirdetmény

A m. kir. belügyminiszternek a személyes bejelentési kötelezettség teljesítése ügyében 380.000-1941. B. M. szám alatt kiadott rendelete értelmében minden év január hó 1. és 31. napja között azokat a fiúgyermeket, akik az év folyamán a 12., továbbá azokat a leányokat, akik az év folyamán a 16. életévüket elérik, a rendőri bejelentőhivatalnál be kell jelenteni.

Felhívom tehát mindazokat a családfőket, illetve szülők, vagy munkaadókat, akiknek gondozása, illetve felügyelete alatt olyan fiúgyermek van, aki 1932-ben született és olyan leánygyermek, aki 1928. évben született, hogy ezeket a gyermekeket folyó évi január hó 31-éig a m. kir. rendőrség debreceni kapitányságának bejelentőhivatalánál külön-külön jelentésük be.

A bejelentést a dobánytörszékben 2 fillérért beszerezhető külön és célra szolgáló bejelentőlapokon kell teljesíteni.

A bejelentési kötelezettség elmulasztása kihágás és 15 napig terjedhető elzárással büntetendő. Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGANNYOMOZÓ (54)

JANOSSY magannyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21. telefon: 23-78. 54-799 2 9

JALOCZY legregibb magannyomozó megfigyelés, nyomozási listák, eredmények. Zöldfa u. 3. szám. Telefon: 28-72. 54-72-34

KOSZTOLÁNCZY magannyomozó, bizalmasan megfigyel, nyomoz, Lorántffy utca 19. 54-408

LEVELEZÉS (51)

NEGYVENÉVES jó megjelenésű önálló iparos legényember vagyok. Hozzáim illő jólelkű lányt feleségül vennék, kinek saját háza van. Teljesítmű levelet a kiadóba kérek „Aranyos cipőke” jellegre. 31-1387

ÖSZINTE jellegre levél van a kiadóban. 51-1334

ALKALMAZÁST NYER FÉRFI VEGYES

NAPSZÁMOS és kifizető felvezetek, Krišch Károly kályhámester Ispótlány-tér 1. 2-1958

FÉRFI bűntörzéstől jó frással mindenesek felvétetik, Piac utca 85 sz. Bálint Sándornál. 2-1384

CSAPOST felvezet a Páll söröző. 2-1382

KOCSIS középkorú szik vízüzembe azonnal felvétetik, Honvéd utca 14. 2-1961

CSREPKÁLYHA rakó segédet állandó munkára felvezetek ifj. Székely Szűcs Sándor, Csapó utca 33 sz. 2-1044

GAZDASÁGI ÁLLAS FÉRFI (26)

GÉPÉSZKOVÁCSOT, aki a gőzgép, nyersolajmotor és akkumulátortelep kezelését érti, tanára éves konvencióra felvétetik. Levél cím: Böör Gyula, Nagyléta. 26-1359

HÁZMESTERI ÁLLAS FÉRFI (29)

HÁZMESTERPAR szép lakást, feleség kevés házi munkáért fizetést kap, Honvéd u. 21. 29-1269

KERESKEDELMI FÉRFI (48)

INTELLIGENS jó modorú, keresztény segédet és kiszolgálónót felvezet Csáthy könyvkereskedés Rt. 48-1397

IPARI FÉRFI (33)

JÓMUNKÁS cipészsegédet alkalmazok, Kigyó utca 57. 33-1292

CIPÉSZSEGÉDEK felvétetek, Miklósi utca 40. szám. 33-1354

FODRÁSZSEGÉD magas fizetéssel állandóra felvétetik. Szőnyi, Sámsoni út 48. 33-1268

FAMUNKÁS szalagfűrészhöz, famarógéphez értő, félnapokra is azonnal felvétetik, Szepességi utca 20. 33-1390

FÉRFI fodrászsegéd felvétetik, Rencz, Kossuth utca. 33-1388

HÖLGYFODRÁSZSEGÉD, avgy segédnyit teljes ellátással is alkalmazok, ki az úriban is segít. Ajánlatot „ehet vidéki is” jellegre a kiadóba kérek. 33-940

FÉNYKÉPÉSZ segédet vagy nót, elsőrendű munkatörzést állandóra azonnal felvezet Berzéki műterem. 33-1377

ASZTALOS segédet állandó munkára felvezetek, Széchenyi utca 29. 33-1364

SZABÓSÁGBA konfekció jó munkást felvezet Sárkány, Sas utca 2. szám. 33-1965

TANULÓ FIÚ (64)

TANULÓT, teljes ellátással felvezetek, vidéki előnyben, Zsurzsa fűszerkereskedő, Árpád-tér 64-1319

KIFUTÓ FIÚ (49)

PÉKSÉGBE kenyérkihordó kifutót azonnali belépésre felvezetek, Árpád-tér 13. 49-1939

KIFUTÓFIÚT azonnala felvezet Beck pékség, Csokonai utca 33. 49-1374

KÉZBESÍTŐ felvétetik Csillag Arthur, Ferenc József út 69. 49-1336

ALKALMAZÁST NYER NŐ VEGYES (4)

NAPSZÁMOS mosónót, bejáró takarítónót, a Pannónia szállodába felvezetek. 4-1395

MOSÓNÓKET felvezet a Páll söröző. 4-1381

CUKRÁSZDÁBA kiszolgáló kisasszonyt felvezet Sántha cukrász, püspöki palota. 4-1966

IPARI NŐ (35)

JÓMUNKÁS hölgyfodrász kisasszonyt felvezetek. Erdős Rákóczi u. 41. 35-1271

PAPLANOST keresek két pehely paplan házánál való csináltatásához, Eröss Lajos utca 13. 35-1345

KIFUTÓ LEÁNY (47)

KIFUTÓLEÁNYOKAT nem iskolaköteleseket azonnal alkalmaz, Berzéki műterem. 47-1370

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT MINDENES (30)

MINDENES főzőnót Budapestre felvezetek. — Értekezni: Ajtó utca 21. 30-1956

FIZETÉST és lakást adok bűntörzéstől pincészetbe tisztességes házaspárnak, háztartási munkáért. Cím a kiadóban. 30-373

SZAKÁCSNÓ (60)

BEJÁRÓ főzőnótnek ajánlkozok intelligens fiatal nő. Cím a kiadóban. 59-1365

BEJÁRÓNÓ (8)

BEJÁRÓNÓ parkettéhez értő felvétetik, Szpáll fényképész, Piac u. 44. szám. 8-1391

BEJÁRÓNÓT délutáni elfoglaltságra keresek. Weisz, Timár utca 52. 8-1368

BEJÁRÓNÓ, rendszertő, megbízható, 15-től házaspárnál felvétetik OTI bérház, II. emelet 23. szám. 8-1337

ALKALMAZÁST KERES NŐ (3)

MEGBÍZHATÓ konyhaasszony, jó írással és perfekt számoló délután munkát vállal. Cím a kiadóban. 3-1359

JÓBB nő, idősebb magános úriemberhez házvezetőnek elmenni. Cím a kiadóban. 3-1358

ÜZLETI AJANLATI 67

FŐRÖTT gramofon lemezét 4 pengőt fizetek Kőrscsolya 10 pengőtől. Síró, Hunyadi u. 22. 67-1283 3. 18

SZORMEBUNDAKAT javítok alakítok, testek, veszek, eladok. Kövöry szűcsmester püspöki palota. 67-599 2. 2.

HASZNÁLT órákat veszek, javítok, eladok. — Schiffmann, Vendég u. 7 (kisállomásnál). 69-858

VILLAMOS zseblámpát, porszívót, rezst, termofort hópalcot — Használt gramofon lemezeket 4 pengővel veszek, Soltész, Kálmán-tér 2. szám. 67-1357 4. 30

ANGORA gyapjúfőzőnást vállalom, tanítok. Angorafonal kapható. Szórt veszek. Magoss György-tér 28. 67-1353

ELHASZNÁLT férfi kálapjait megveszi, papucs készíttést, javítást vállal. Tetőfeldolgozó. Batthyány utca 1. I. emelet 67-1394 2. 12

ÜZLETI KERESLET 66

Figyelem!

Magas arakat fizetek szőnyegekért, függönyökért, ezüst és apácakészletekért, — jobb márkájú festményekért régi bútorokért, nemes dísztárgyakért stb. Ingóságkövetítő, püspöki palota. 66-1991 1. 21.

TOLLAI legmagasabb napi áron veszi „Hangya” tolguytót telep, József kir. herceg u. 71. 66-760

DIÁK TELJES ELLÁTÁSRA

DIÁKOKAT teljes ellátásra elvállalom, Böszörményi út 71. 12-1341

ÉKSZER, ARANY, EZÜST (19)

RÉGI ékszereket, ezüstöt, brilliánsat, magas áron veszek. Ékszerjavítás. Pollák aranyműves, Hatvan u. 2. 19-239 3. 2

RÉGI ékszer, drágakövet, ezüstöt, ezüstpézt, legmagasabb áron veszek, Fränk Piac u. 73. 19-1574 3. 21.

ARANYAT, ezüstet, ékszereket napira aron veszi Takács Sándorné, Piac u. 56. 19 593 2. 18

ARANYAT aranyért! Ocska aranytárgyait mindenre becserélem, Szecseényi, Sas utca 2 sz., telefon: 26-60. 19-898 3. 2.

NŐI arany karóra, köves gyűrű eladó. Csapó utca 95, varroda. 19-1396

OKTATÁS (56)

DR NAMÉNYINÉ gyorsíró iskolájában tanfolyamkezdés. — Batthyány utca 1. szám. Debreceni tanker. főig. eng. sz.: 6475-1942. 56-1774 3. 24.

PÉNZ (57)

KERESSEK 6 vagy 8000 pengőt ingatlan fedezetre. Ingatlan jelleg. 57-1277

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP (7)

HASZNÁLT kerékpárt jó állapotban, jó gumikkal keresünk megvételre. Cím a kiadóban. 7-1790

EGY drb 24 lóerős motor 283.38 voltos, 2800 percfordulatos centrifugál szivattyúval szívó és nyomó csatlakozással, bébeli minőségben, alig használt állapotban eladó Honvédtemető utca 6. szám. 7-187 vv.

EGY női Singer varrógépfej, jutányosan eladó Vigkedvő Mihály utca 21. szám. 7-1298

DINAMÓ 24 voltos eladó, Cím: Böör Gyula, Nagyléta. 7-1360

FÉRFI kerékpár jó gumival eladó, Varga utca 15. szám. Szabó Lajos. 7-1380

EGY teljesen új Singer férfi varrógép eladó. Árpád-tér 10. 7-1373

ELADÓ jókarban levő cseplő, Fordson traktor, ekével, hozzávaló felszerelés. Értekezés: Hajdú-Böszörmény, Zeleméri megálló. 7-1332

RÁDIO (58)

RÁDIO 3+1, szuper, világvevő eladó, Hatvan utca 71, műszerésznel. 58-1378

TELEPES és hálózati univerzális, nagy szuper rádió, teljesen új, használatlan, telepekkel eladó. Arany János utca 54, földszint 3. Fülöpéknél. 58-1361

HANGSZER (28)

ZONGORA hangolási munkát, kitűnő képzettséggel vállalom, Vargyas Nap utca 17, vidéken is. 28-624 5. 3.

BÚTOR (9)

HALOSZOBÁKAT legolcsóbban, bizalommal csak Lőcsei bútorüzletből vásárolhat. — Bőtvs u. 66. 9-1106 3 15

HALOSZOBÁK, ebéd- és kombinált szobák, s konyhaberendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőségű előnyös árak Hunyadi u. 2. 9-238 2. 27.

FIGYELEM! Saját készítményű konyhaberendezések, festett háló, kombinált szekrények raktáron Arany János u. 1. udvarban. 9-1366 3. 5

ELADÓ 2 drb ágy, egy drb paplan, régi anyagból, János utca 43. 2. ajtó. 9-1256

NINCSEN fényes kirkatunk, bútor olcsón adunk, Piac utca 71 sz., udvarban, Brilliné. 9-1356 4. 8.

ELADÓ 1 drb 2x3 méteres ebédülőszőnyeg, Piac utca 56, kalapszalón. 9-1386

SZEKRÉNY, ágy és egyéb bútorok eladók — Rác, Piac utca 68. 9-1330

LAKÁST KERES (52)

KÉT-HÁROM szobás vagy ennél nagyobb lakást keresek, két kisebb szobát cserébe adok. Korrekció közvetítő magasan díjazok. Cím a kiadóban. Telefon: 23 47. 52-1951

LAKÁSCSERE (53)

ELCSERELNÉM szoba, konyha, spájzos régi érű lakásomat hasonlóval. K. Tóth utca 30. szám. 53-1393

EGY szoba, konyhas lakásomat elcserelem pesti, vagy újpestire. — Cím a kiadóban. 53-1342

SZOBA, konyha, előszoba, földszinti házmester lakásom elcserelem hasonló bérelt lakásért. Szent Anna utca 23. sz. Értekezni reggel fél 10 óráig. 53-1331

BÚTOROZOTT SZOBA (10)

KÜLÖNBÉJÁRATU bútorozott szoba, 1-2 úrnak kiadó, Simonffy u. 19. szám, harmadik ajtó. 10-1388

KÉT szolid férfi részére bútorozott szoba kiadó, a vagongyár mellett Hét vezér utca 69. 10-1335

ELVESZETT (13)

AZ ARANY Bika fürdőpénztáránál az igazolt tulajdonos az elvesztett esernyőjét átveheti. 13-1389

ROTHERMERE utcától a Látóképi csárdáig elvesztett DA 323 jelzésű lökhárító, A megtaláló jutalomban részesül Rothermere utca 32. 13-1370

VEGYES (68)

ANGORA és birkaagyapjú kártyolását vállalom, Szabó Lajos Varga utca 15. szám. 68-1379

LEMEZ restusálást jó munkáért kiadó Berzéki műterem. 68-1375

TEHÉNTRÁGYA

van eladó. Böszörményi út 71. szám. 24-1340

CSEREÜZLET (11)

JÓKARBAN levő női kerékpárért tengerit adok, Veres utca 18. 11-1363

FÉRFISZABÓNÁK saját tenyésztésű, tisztavérű sertést adok egy rend ruháért. Cím a kiadóban. 11-1954

FÉNYKÉPEZŐGÉP 22

RALLEIFLEX automata eladó, Svetits bérház, harmadik lépcső, III. em. 10. 22-1372

GYERMEKROCSI (27)

GYERMEKÁGY, keményfából, fényezve 103 20 P. Szabó asztalos, bútorüzletében, Csapó u. 33 sz. 27-191 2. 14

HASZNÁLT RUHA, CIPŐ (69)

KHEKI kamgarn tisztizubbonyok, nadrágok és pilótaöltöny jóménységben eladók, Borovszky úrszabóságban, Csapó utca 98. 69-1963

TISZTI zubbony, férfi öltöny, bőrkabát eladó. Hülvelyes utca 10. 69-1352

TISZTI csizma, 42-es magaskérgű, prima jó anyagból olcsón eladó Nyil utca 21. 69-1351

EGY zakó, csizma nadrággal, Egy fekete zakó csíkos nadrággal. Egy pár tisztiszizma, prima eladó. Poroszlay út 64. 69-1340

FEKETE női télikabát idősebb nő részére, Bocs kay leányka télikabát jó állapotban eladó. Megtekinthető délután 2-4 óráig, Bocs kay-téri IV. számú bérház, II. em. 6. 69-1385

EGY békebeli átmeneti férfi kabát eladó. Kossuth utca 11. varroda. 69-1392

GYÖNYÖRŰ ezüstroka kep, megbízásból eladó Piac utca 4. emelet, délután 3-5-ig. 69-1343

ELADÓ egy alighasznált lengyelkabát, régi minőségű. Érdeklődni lehet délután 2-6-ig Hatvan utca 24. szám. ajtó 6. 69-1371

BÉKEBELI minőségű használt felöltők, szép öltönyök, levente kamgarn ruhák eladók, Borovszky szabóságban Csapó utca 98. 69-1964

INGÓSÁG ELADÁS VEGETES (80)

ZSIRELTEVÉSHEZ 15, 20, 25 literes zománcozott kőedények még kaphatók az Ingóságkövetítőben, püspöki palota. 36-1786

EGY új zsírosbőrdön eladó. Méliusz-tér 5. 36-1367

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24)

BORSZIVATTYÚT tömlővel, borszűrőt, nagyobb borsajtót, jókarban levőt keresek. Címeket kérem a kiadóhivatali pénztáránál leadni. 24-1676 vv.

GAZDASÁGI felszerelési gépek, eszközök, koscsik, szekerek, akatrészek állandóan raktáron, árusít, becserél, vásárol, vitéz Nagy János, Hatvan u. 41. telefon: 26-19. 24-1358 3. 5.

ELADÓ HÁZ (17)

KEREKES GÉZA utca 25. számú ház eladó, januári beköltözéssel. 17-1308

ELADÓ ház, erdő alatt, szoba, konyha, 300 öl telek. Cím a kiadóban. 17-1258

SÜRGŐSEN eladó egy szoba, konyhas ház, Kazsás utca 16. Nyilas telep. 17-1347

ELADÓ ház, beköltözhető, Wolaffka utca 25. 17-1338

TOROCKÓI utca 48. sz. ház, beköltözhető. Minden elfogadható áron sürgősen eladó 17-1350

ELADÓ HÁZHELY (16)

ELADÓ H-Szoboszlón a Szurmay utcán, tündő közelében levő 310 négyzetes pusztá telek. Érdeklődni: H-Szoboszlón, Rákóczi u. 74. 16-564 vv

ELADÓ két házhely, Károly Ferenc József úton, vagy vidéki házzal elcserelem. Érdeklődni Böszörményi út 66. 16-1281

FÖLDBÉRELET (23)

BÉRLETET átvennek felszereléssel 20-30 holdig. Cím a kiadóban. 23-1259

ELADÓ FÖLD (15)

KÖZELI község határában 6 holdas gazdaság, egy holdnál nagyobb termőszőlővel, gyümölcsfákkal eladó. Értekezés dr Brücknél, Piac utca 77. szám. 15-1348

ELADÓ ÁLLATOR 14

TIZ litert adó tehén eladó. Eötvös utca 38. 14-1960

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF

Kiadásért felelős: IFJ SZIGETHY GYULA főszerkesztő, h. igazgató

Kiadja és nyomja: PISZANTULI KÖNYV-ÉS LAPKIADÓ RT.

Műszaki vezető: SZIGETHY KÁROLY